

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO

ROK IV NR 4-6 (20-22)

LIPIEC-GRUDZIŃ - 1960

CENA ZŁ 3,50

TRESC

	Str.
Tezy do referatu wygłoszonego na posiedzeniu NRH w dniu 23.X.1960 r.	2
Sprawozdanie Głównej Kwatery Harcerstwa za okres od 22.IV.1959 do 30.IX.1960 r.	5
List NRH z dn. 24.X.1960 r. z okazji XV-lecia ŚFMD	14
Uchwała NRH z dn. 24.X.1960 r. w sprawie porządku dziennego kolejnego VII plenarnego posiedzenia NRH	16

ROZKAZY GŁÓWNEJ KWATERY HARCERSTWA

Rozkaz L. 10/60 z dn. 1.VI.1960 r.	17
Rozkaz L. 11/60 z dn. 1.VII.1960 r.	18
Rozkaz L. 12/60 z dn. 22.VII.1960 r.	19
Rozkaz L. 13/60 z dn. 1.IX.1960 r.	21
Załącznik do Rozkazu GKH L. 13/60 Regulamin Honorowej Odznaki Ofensywy Zuchowej	22
Rozkaz specjalny L. 14/60 z dn. 5.IX.1960 r.	22
Rozkaz specjalny L. 15/60 z dn. 30.IX.1960 r.	23

* * *

Komunikat II Międzynarodowego Seminarium Działaczy Organizacji Dziecięcych i Młodzieżowych	24
Porozumienie Centrali Księgarstwa „Domu Książki“ z Wydawnictwem Harcerskim w sprawie sprzedaży książek harcerskich	25

TEZY
DO REFERATU
WYGLOSZONEGO NA POSIEDZENIU NRH

w dniu 23 października 1960 r.

I.

Podsumowanie półrocznej pracy Związku od II Zjazdu bilans osiągnięć i błędów doprowadza do wniosku, iż wchodzimy obecnie w nowy, kolejny etap rozwoju naszej pracy.

1. Praca nasza od II Zjazdu oparta była na określonym w uchwałach Zjazdu kierunku programowym, nazywanym w skrócie „wychowaniem przez działalność społeczną”. Praca ta dała znaczne rezultaty wychowawcze i organizacyjne oraz pozwoliła na skupienie w naszych szeregach wielu postępowych wychowawców i działaczy.

— Wychowanie przez działalność społeczną pozwala na kształtowanie cech i postawy, które muszą charakteryzować człowieka socjalizmu i aktywność społeczną, odpowiedzialność za otoczenie i środowisko, zyskiwanie oraz odpowiedzialność za swoją postawę wobec ludzi i środowiska, a zatem także cechy jak uczciwość, obowiązkowość i gospodarność. Wyrabia umiejętność organizowania pracy własnej i zespołowej, umiejętności działania wśród ludzi.

Dzięki znacznemu rozmachowi naszej pracy, dzięki dużym akcjom i porwijającym zadaniom, stworzyliśmy organizację, skupiającą młodzież aktywną, zdolną do poważnego zorganizowanego działania. Możemy powiedzieć, iż młodzież harcerska stanowi obecnie siłę polityczno-społeczną, oddziałującą na swe środowisko.

Walka polityczna o kierunek rozwoju ZHP — rozegrana w zasadzie w okresie między I i II Zjazdem — przyczyniła się do dojrzałości politycznej kadry ZHP, zwłaszcza kadry kierowniczej.

Pozycja, którą Związek uzyskał dzięki swej pracy, jest obecnie jasno określona. Społeczeństwo rozumie rolę jaką harcerstwo odgrywa w socjalistycznym wychowaniu i udziela nam swego pełnego poparcia.

— Stałe jednak pytanie — czy harcerstwo, kształtując pewne cechy charakteru i społeczną postawę — w równym stopniu kształtuje socjalistyczną świadomość młodzieży? W jakim stopniu wiąże ją uczuciowo z walką o lepszą przyszłość świata, przeciwko krzywdzie i wyzyskowi? W jakim stopniu pomaga zainicjować stanowisko wobec kluczowych problemów współczesnego świata i codziennych konfliktów politycznych naszego społeczeństwa?

Związek nasz nie wypracował dotąd programu w tych sprawach. Mamy w tym zakresie duże możliwości, jeśli śmiślimy podejmować istotnie kluczowe problemy życia młodzieży, jeśli pełniej wykorzystywać będziemy warunki, stworzone przez dotychczasowe osiągnięcia.

Realizacja powyższych postulatów w chwili obecnej zależy od osobistej inicjatywy i przygotowania drużynowych. Organizacja nie zapewnia im dotychczas niezbędnej pomocy w tym zakresie. Co więcej — w związku z brakiem programu w tej dziedzinie — nie wskazy-

zuje dotychczas konieczność podjęcia tych zadań wychowawczych. Kierunek programowy realizowany przez nas nie rozstrzyga bowiem jednoznacznie następującego pytania:

— Czy wychowywać chemy ludzi, którzy będą uwielbianymi, ale żyjącymi w pełnej zgodności z zastanymi warunkami społecznymi i tymnajmniej nie dążącymi do dalszej ich przemiany?

— Czy też wychowywać chemy ludzi, którzy będą współdziałać w walce o dalsze przemiany w naszym społeczeństwie, zwalczających spuściznę ustroju kapitalistycznego i zdolnych do przezwyciężenia sprzeczności, powstających obecnie w toku socjalistycznego rozwoju naszego kraju.

Czekając na zatem obecne zadanie takiej dalszej rozbudowy naszego programu, aby odpowiedź na powyższe pytania dawały nie tylko nasze dokumenty, ale i codzienna praktyka drużyn. Należy zatem wypróbować wszystkie możliwości tkwiące w programie działalności społecznej oraz rozbudować program w zakresie innych zagadnień decydujących dla ideowych i politycznych rezultatów pracy wychowawczej.

2. Pomimo ustalonego jednolicie dla całego Związku kierunku programowego — nie wypracowaliśmy jednolitej metodyki pracy. Z wyjątkiem drużyn zachwycanych twa dotąd okres „eksperymentów metodycznych” w części drużyn, bił się twa oparta jest na elementach metodycznych, które nie zapewniały realizacji naszego programu wychowawczego. Dlatego też rozmachowi dużych akcji programowych nie towarzyszy w dostatecznym stopniu równomierna, oszczędna praca drużyn. Jest to podstawowa słabość naszej pracy.

Co do dotychczasowe eksperymenty programowo-metodyczne? W galerii zachwycanych mamy już pełną jednolitą systemy pracy drużyn, która jest podstawą kształcenia kadry. W galerii młodzieżoharcerskiej zostały wypracowane ogólne zasady metodyki, które odpowiadają nam naszym założeniom wychowawczym. W oparciu o różnorodne próbki (oznaki stosowane w chorągwiowych akcjach programowych: „maszaki”, sprawności LWD, metodyka drużyn walczawskich) opracowany został zestawiony projekt jednolitego systemu metodycznego. Realizowany obecnie II etap programu Harcerskiej Jesieni Przyjaźni dał również wstępny zarys systemu pracy drużyn starszoharcerskich. Jest on oparty o założenie, iż harcerstwo — obok politycznych zadań — musi się stać ośrodkiem życia politycznego starszej młodzieży, zrzeszonej w organizacjach.

— Przekraczający się zbyt duży okres eksperymentów programowo-metodycznych doprowadził do dezorientacji drużynowych. W praktyce drużyn pamięć w tym zakresie (przez galerię zachwycanych i częściowo drużyn większych) pełna dowolność.

Brak jednolitej metodyki uniemożliwiła systematyczne kształcenie drużynowych oraz utrudnia większą pomoc udzielaną przez wydawnictwa i pisma. Brak

jednolitej metodyki jest zatem często przyczyną słabej pracy drużyn i jednym z czynników, hamujących wzrost organizacji.

Płynnym sadzeniem obecnego etapu jest zatem budowa jednolitej metodyki harcerskiej odpowiadającej w pełni naszym celom wychowawczym i obejmującej całe harcerstwo: zuchy, młodzież młodszą i starszą, chłopcy i dziewczęta, miasto i wieś — z uwzględnieniem ich specyficznych odrębności, ale w ramach integralnej całości systemu harcerskiego. System metodyczny musi się stać jednolitym z elementów jednolitego programu działalności drużynowych.

3. Harcerstwo liczy obecnie 635 tysięcy członków. Składają oni 7% do 30% w młodszych klasach szkół podstawowych, do 30% w klasach starszych oraz około 10% i młodzież jest przy tym znacznie szersze, bowiem w naszych akcjach i imprezach bierze udział znacząca liczba nieharcerzy.

Na rok 1959 zanotować można stały wzrost liczby członków Związku. W okresie od września 1959 do marca 1960 r. wzrost ten wyniósł: zuchy — 16%, młodsi — 10% i starsi harcerze 6%. Jednocześnie jednak liczebność uczniów w szkole wyniósł 13% (młodym wiekiem szkolnym 1958/59 a 1959/60).

Wobec wstępu demograficznego dotyczącego roczników urodzających przez harcerstwo — stójmy przed faktem iż procentowo nasz „stan posiadania” będzie maleł.

Jeśli harcerstwo ma oddziaływać nie tylko bezpośrednio na swoich członków, ale pośrednio na całą młodzież szkolną — liczba członków Związku musi w najbliższym okresie znacznie wzrosnąć. Trzeba zatem stworzyć warunki, umożliwiające szybki rozwój organizacji.

4. Potrzebny ponownie zadania nowego etapu pracy, który rozpoczynamy:

- Zwiększenie oddziaływania harcerskiego na młodzież, zwłaszcza w zakresie wpływu na postawę ideową.
- Budowa systemu metodycznego.
- Znaczące zwiększenie zasięgu oddziaływania.

Obok tych zadań postawimy czwarte:

- Przekazanie na użytek całego frontu wychowawczego Polisce dorobku pedagogicznego ZHP.

Wykonamy kolejno te zadania.

II.

1. Dogłębienie pracy ideowo-wychowawczej. O jakie sprawy mówimy? Postawmy przykładowo pytania do drużyn starszych: „W jaki sposób wypracować w harcerskiej grupie działalność społeczną z budowaniem socjalizmu w naszym kraju? Co odpowiada na pytanie: „po co działamy?” Jak wiąże swe obowiązki z życiowe młodzież wychodząca z drużyn młodziejszych? Czy harcerstwo ma na to wpływ? Czy harcerstwo może posiadać obojętne wobec faktu iż młodzież procent młodzieży nie kończy pełnej szkoły średniej chętnych? Jak kształtują się naprawdę poglądy naszych chłopców i dziewcząt na związki harcerskie w organizacjach pionierskich młodzieży, a zwłaszcza w młodzieży w na jawiska międzynarodowej? Czy harcerze wychodzący z drużyn starszych znajdują swe miejsce

w życiu politycznym zakładów pracy, wyższych uczelni i innych środowisk ludzi dorosłych?

— Jedną drogą realizacji zadań ideowo-politycznych naszej pracy wychowawczej jest znaczne podniesienie poziomu ideowego kadry i poziomu pracy politycznej młodzieży starszej. Kadra i drużyny starszoharcerskie muszą stanowić mocny nurt ideowo-polityczny ZHP.

To jest obecnie nasza pierwszoplanowe zadanie. 6. Świadomość ideowa młodzieży, zwłaszcza starszej, kształtuje się w zetknięciu z wielkimi sprawami ideowymi naszej epoki, z wielkimi konfliktami politycznymi własnego kraju i całego świata, wokół których toczy się walka, prowadzone są polemiki i spory. Świadomość ideowa młodzieży kształtuje się również w zetknięciu z konfliktami politycznymi życia najbliższego środowiska, z takimi konfliktami, które od każdego człowieka żądają zajęcia stanowiska.

Na kształtowanie świadomości ideowej młodzieży wpływają również kontakty i współdziałanie z określonymi grupami ludzi, reprezentującymi określone stanowiska. Odnosi się to zwłaszcza do zachwycanych i młodszych harcerzy. Kształtuje się w oparciu o tradycje i wzory ideowe.

Proponujemy wysunąć następujące zagadnienia, które stanowią będą podstawę naszej pracy ideowo-politycznej:

- perspektywy rozwoju naszego kraju, w powiązaniu z perspektywami osobistymi młodzieży, a więc stonunek do nauki i wiedzy, do pracy,
- więź z klasą robotniczą (przez odpowiednie dobór kadry, współpracę z zakładami pracy),
- reforma szkolna, zakłádająca do nadania naszej szkole charakteru w pełni socjalistycznego,
- nasza solidarność ze światowymi siłami postępu społecznego i socjalizmu, z młodzieżą walczącą o niezależność własnych krajów, przeciw niesprawiedliwości społecznej i kapitalizmowi.

Uwzględniając za pilne zadanie opracowanie materiałów dotyczących historii ZHP i tradycji naszej organizacji. Materiały te powinny zostać wprowadzone jako obowiązujące do szkolenia instruktorów.

Szczególnie silny wpływ na kształtowanie się postawy ideowej młodzieży harcerskiej ma współdziałanie wszystkich polkich organizacji młodzieżowych. Kontynuując dorobek zjazdu granwaldzkiego należy w tym zakresie przejść od deklaracji do konkretnego współdziałania. GKH opracowała odpowiednie piosenki pod adresem KC ZMS i ZG ZMW.

7. Rezultaty wychowawcze osiągnęte przez drużynę harcerską zależą z jednej strony od treści pracy, z drugiej od sposobu zorganizowania zespołu, od metody wychowawczej.

Dotychczas więcej pracowaliśmy nad treściami pracy aniżeli nad metodą, systemem metodycznym. Tradycje metodyczne przesyłały zarówno z dawnego ZHP jak i OH nie sprzyjają w zasadzie prawidłowemu kształtowaniu się zespołu dziecięcego i młodzieżowego. Na wielu przykładach można wskazać, iż zachowały się u nas tradycyjne stosunki: przywódca („wódcz”) — podwładni, bądź: nauczyciel — uczeń.

Nie podlegliśmy planowej pracy umożliwiaującej kształcenie instruktorów — świadomych organizatorów zespołu.

Dlatego centralna konferencja instruktorów w Sziale przyjęła następujące podstawowe zasady systemu metodycznego, który musimy stworzyć:

- chemy wychowawczy metodą badań rozumiałych i bliskich dla młodzieży, o coraz wyraźniejszej perspektywie życiowej,
- chemy wychowywać w zespole — bo celem naszej działalności jest jednocześnie człowiek i określona socjalistyczna koncepcja — stosunki między ludźmi,
- zespół harcerski rozwijający się przez wykonywanie zadań musi stawiać wymagania wobec poszczególnych chłopców i dziewcząt.

Instruktor, to świadomy organizator takiego zespołu. Taki zespół uczy młodości samodzielności i odpowiedzialności.

Uważamy za niezbędne, by w ciągu kilku miesięcy opracować system metodyczny, oparty o powyższe zasady, który stanie się obowiązującym elementem składowym drużynowych w całym Związku.

8. Zwiększenie zasięgu oddziaływania harcerstwa na dzieci i młodzież odbywa się dwiema drogami:

- przez wzrost liczby członków organizacji,
- przez prowadzenie różnorodnych kampanii programowych i zajęć włączających młodzież nie będącą członkami ZHP („usługa dziecka”, praca metoda WTP, LWD, itp.).

Harcerstwo musi być zwinną, prężną organizacją. Tylko taka organizacja może podejmować i wykonywać poważne zadania społeczne i duże akcje. Jest to jeden z warunków, warunek niezbędny, aby organizacja była ceniona przez młodzież i społeczeństwo. Ten postulat stanowi granicę liczebnego rozwoju Związku i rozwoju poszczególnych chorągwi.

— Obiektywnymi wskaźnikami prężności programowej i wynikającej z tego atrakcyjności pracy harcerskiej są dane dotyczące zapowiedzianej liczby harcerzy w drużynie oraz plimności młodzieży w drużynie.

Jakie są przyczyny niskiej prężności drużyn członków drużyn?

- z jednej strony — występujące w niektórych drużynach tendencje do elitarności,
- z drugiej — nie dość atrakcyjna, nieciekawa praca drużyn.

Przeznajmy zatem jest poziom kadry, spowodowany niedostateczną, nie kierowaną planowo pracą z drużynowymi i brakami w ich kształceniu.

- Planowe, systematyczne kształcenie drużynowych wymaga:
 - jednolitego systemu metodycznego, który będzie podstawą kształcenia,
 - dostosowanych do tego systemu materiałów pomocniczych w postaci wydawnictw i pism,
 - ścisłej, systematycznej pracy z kadry, kształcącej drużynowych,
 - sieci ośrodków szkolenia drużynowych.

(Koniczne jest także ustalenie roli GKH, komend chorągwi i komend hufców w systemie kształcenia drużynowych).

Obok ustalonego systemu kursów kształceniowych niezbędne jest doprowadzenie do prawidłowego działania kursów pracy.

9. Obok systematycznej pracy programowej drużyn i kształcenia drużynowych wyrazem prężności pro-

gramowej Związku są duże akcje programowe i zbliżone do nich. Jedną dotychczas w pełni wykorzystaną do kierowania programowego pracą, na skali kraju, w wielu wypadkach, konsekwentnych założeniach programowych. Powinny one być nadal poddawane, powinny służyć wysuwaniu nowych inicjatyw programowych całego ZHP i poszczególnych chorągwi.

W pracy programowej i kształceniowej należy uwzględnić zarówno pracę „wewnętrznią” drużyn jak i taką działalność, która pozwala zwiększać oddziaływanie na dzieci i młodzież nie należące do harcerstwa.

Należy znacznie rozszerzyć ten tryb działalności, dzięki któremu ZHP bierze na siebie zadania z zakresu organizowania wolnego czasu dzieci i młodzieży. Należy przełamywać tendencje drużyn do zamykania siebie we własnym kręgu. Jednocześnie jednak nie wolno zacierać różnic między harcerzem a „cywilem”, który korzysta tylko z zajęć harcerskich a nie przyjmuje na siebie stałych obowiązków wynikających z faktu członkostwa.

10. W oparciu o dotychczasowe doświadczenia trzeba opracować strukturę organizacji odpowiedzialnej za kierowanie organizacją. Utrzymując założenie iż podstawową jednostką programową jest drużyna, należy ustalić regulaminowo rolę szczepli i szerepowego.

Należy podjąć prace dla ustalenia organizacji prac hufca (pracę hufca organizować trzeba w zależności od liczby drużyn w hufcu).

11. Kadra instruktorska ma zasadniczy wpływ na prawidłowy wzrost ZHP.

Dane dotyczące płynności kadry są niepokojące. W wielu chorągwiach co roku następuje zmiana około 50% drużynowych. W pracy wychowawczej harcerstwa ogromną rolę odgrywa ciągłość tradycji Związku, chorągwi, hufców, drużyn.

Niedostępnym warunkom prawidłowego wzrostu ZHP i utrzymania charakteru harcerstwa jako ruchu społecznego jest stworzenie trwałego, mocno związanego z organizacją trzonu kadry instruktorskiej.

Trzeba przeanalizować wszystkie czynniki wpływające na kadrową i celami ZHP oraz wysięgi kadry z założeniami i celami ZHP oraz wysięgi kadry.

Ogromną rolę odegrać tu powinny kregi pracy w drużynowych. Od ich pracy w znacznej mierze zależy czy kadry ze Związkiem, trwałość tej więzi, oraz jej charakter.

Szybki wzrost liczby członków ZHP wymagałby przede wszystkim szybkiego wzrostu liczebności kadry instruktorskiej.

Należy nadal intensywnie rozwijać starania o stały wpływ kadry z trzech podstawowych środowisk: naukowe, uczniowskie starszych klas szkół średnich, oraz starsza ludźle pracujący w produkcji.

Intensywny wzrost organizacji wymaga jakościowego skoku w dopływie kadry.

Należy przeprowadzić w kilku chorągwiach „planowy eksperyment” pozyskiwania kadry spośród ludzi pracujących w produkcji. Plan ten we wszystkich chorągwiach plan kształcenia instruktorów-nauczycieli (w postaci kursów opiekunów drużyn, bądź szczepli drużynowych). Uzyskać pełne możliwości powoływania nowych corocznie na dwutygodniowy kurs szkoleniowy. Rozwijać pracę drużyn starszych.

11. Dotychczasowy dorobek organizacyjny i wychowawczy pozwala już obecnie na sformułowanie naszych postulatów pod adresem niektórych dziedzin pracy wychowawczej w Polsce oraz określenie naszego wkładu w realizację przemian, którym podlega nasza szkoła.

Postulaty związane z organizowaniem wolnego czasu dzieci i młodzieży zostały sformułowane w tegorocznej pracy Teżak GKH na Wychowawczy Dzień Dziecka. Należy je określić jednocześnie wkład ZHP w realizację tego zadania.

GKH wspólnie z Ministerstwem Oświaty podjęła ostatnio eksperyment związany z przekształceniem prac placówek pozaszkolnych umożliwiających wykorzystanie na tym terenie naszego dorobku pedagogicznego i uzyskanie ściślejszej więzi tych placówek z pracą harcerską. Zadanie to powinno być kontynuowane, wyniki doświadczeń podawane do wiadomości całej kadry instruktorskiej i wychowawcom pracującym w placówkach pozaszkolnych.

Jednym z programowych założeń pracy ZHP jest

października 1960 r.

SPRAWOZDANIE

GŁÓWNE KWATERY HARCESTERWA

za okres od 22.IV.1959 do 30.IX.1960 r.

Główna Kwatera Harcerstwa przedstawia Naczelnej Radzie Harcerskiej sprawozdanie problemowe z działalności GKH za okres dziesięć lat od zakończenia II Zjazdu Walnego ZHP.

1. Zjazd Walny, uchwalając Statut ZHP, potwierdził podstawowe założenia ideowo-polityczne i organizacyjne Związku, przyjęte przez Zjazd Łódzki i ocenił pozytywnie postępy dokonane na drodze realizacji tych założeń w okresie międzyzjazdowym.

2. Zjazd Walny potwierdził prawidłowość wysiłków programowych, zapoczątkowanych na Centralnej Akcji 30-letniej w Złocieńcu w 1958 r. i w ramach wieloletniej akcji „Wytyczne do programu ZHP” 1960 r. Uchwalając „Wytyczne do programu ZHP” Zjazd nakreślił szerokie zadania w dziedzinie dalszego rozwoju prac programowych, rozszerzenia zespołów kadrowych i kształcenia kadry, kierowania pracą drużyn, w zakresie budowania programu Związku.

3. W okresie sprawozdawczym, na 5 kolejnych plenariach posiedzeń Głównej Kwatery przedstawiła Naczelna Rada Harcerskiej sprawozdania i podstawowe problemy z następujących dziedzin:

- problemy akcji tejże w związku z przygotowaniem lata w 1959 r.
- sprawozdanie z działalności w zakresie krzewienia kultury technicznej oraz „Program ofensywny techniczny w ZHP”;
- problemy pracy z kadry, koncepcje kształcenia instruktorów i kregi pracy, założenia nowych stopni instruktorów;
- bilans za rok 1958 i 1959, budżet na rok 1960 oraz problemy wychowania gospodarczego w ZHP, założenia reorganizacji CSH,

świełości organizacji oparta na przekonaniu, iż religia — bądź jej odrzucenie — jest sprawą prywatną człowieka, a różnice poglądów na religię nie mogą dzielić ludzi. Jest to jeden z postulatów humanistycznego wychowania.

4. Tęsame jest założenia jako nasz program wychowawczy ZHP powinien czynnie współdziałać z nauczycielstwem i rodzicami w realizacji licytacji naszego społecznego życia, a w szczególności licytacji szkoły.

Najważniejszym zadaniem stojącym obecnie przed działaczami oświatowymi, nauczycielstwem i wszystkimi działaczami wychowania jest opracowanie wszelkich reformy szkolnej i jej przeprowadzenie. Przemiany szkoły powinny objąć — obok ustroju i programów nauczania — także całością pracy wychowawczej i stylu pracy szkoły.

GKH i komendy chorągwi powinny dolożyć starania, aby instruktorzy harcerscy — nauczyciele, stali się aktywną siłą, współdziałającą w przeprowadzeniu reformy szkolnej.

— projekt udziału ZHP w Złocie Grunwaldzkim, — i szereg spraw bieżących.

5. W związku z przedkładanymi problemami i sprawozdaniami NRRH podjęła następujące uchwały stanowiące założenia i wytyczne do działalności GKH:

- Uchwała z dnia 7.VI.1959 r. w sprawie Zjazdów Chorągwi,
- Uchwała z dnia 8.XI.1959 r. w sprawie regulaminu wyborów do władz w chorągwiach,
- Uchwała z dnia 14.II.1960 r. w sprawie udziału ZHP w Młodzieżowym Złocie Grunwaldzkim,
- Uchwała z dnia 14.II.1960 r. o niektórych zadaniach wychowawczych związanych z okywieciem tendencji odwetowych i faszystowskich w NRR,
- Uchwała z dnia 14.II.1960 r. w sprawie rozpoczęcia ofensywy technicznej,
- Uchwała z dnia 13.II.1960 r. w sprawie budżetu ZHP na rok 1960,
- Uchwała z dnia 24.IV.1960 r. w sprawie bilansu ZHP za rok 1959.

Sprawozdanie za okres od 22.IV.1959 do 30.IX.1960 r. obejmuje następujące zagadnienia:

- prace programowo-metodyczne,
- wyniki Złotu Grunwaldzkiego,
- problemy liczebnego rozwoju Związku i pracy z kadry,
- współpraca GKH z terenowymi instancjami ZHP,
- problemy bazy materialnej i zaplecza społecznego,
- rozwój kontaktów międzynarodowych.

I. PRACE PROGRAMOWO-METODYCZNE

Założenie z wytycznymi II Zjazdu Głównej Kwatery skoncentrowała swoje wysiłki na:

— umacnianiu systemu kierowania pracą drużyn przez programy działania chorągwi i hufców,

— zagadnieniami pracy ideowo-wychowawczej w Związku, traktując działalność społeczną młodzieży jako podstawową formę angażowania młodzieży w problematykę społeczno-polityczną, dążąc jednak do wzbogacenia jej innymi formami,

— począwszy od konferencji spaliskiej na budowie systemu metodycznego, zgodnie z wyżej sformułowanymi założeniami programowymi, mając na uwadze lepsze doprowadzenie programu do końca, ujednolicenie podstawowych zasad pracy wszystkich drużyn i tworzenie jednolitego ciągu wychowawczego od zuch do starszego harcerza.

Problemy te wysuwała na czoło sytuacja w Związku wymagająca upowszechnienia doświadczeń w dziedzinie budowania i realizowania programów działania, uzupełnianie ich o kierunki, wynikające z zadań ideowo-wychowawczych sprecyzowanych w Statucie, a do tychczas podejmowane przez drużyny w bardzo wąskim zakresie oraz pełnego doprowadzenia wachlarza zadań nakreślonych w programach działania do drużynowych i młodzieżowych.

Kierując się tymi potrzebami Główna Kwaterna podjęła w okresie sprawozdawczym następujące prace:

a) W pierwszych miesiącach roku harcerskiego 1959/60 przeprowadziła indywidualne konsultacje wszystkich programów chorągwiowych, wnosząc sugestie dotyczące ich uzupełnienia i pogłębienia.

b) Na Centralnej Konferencji Instruktorskiej w Spale zapoczątkowała dyskusję nad oceną programów działania, kontynuując ją w pracach Głównej Kwatery, w dyskusjach instruktorskich i na czerwcowej konferencji komendantów chorągwi.

c) W związku z przygotowaniem zjazdów chorągwi członkowie i instruktorzy GKX brali udział w pracach szeregu komend chorągwi nad oceną realizacji programów działania i wnioskami w sprawie ich pogłębienia.

d) Wspólnie z komendantami chorągwi wypracowała „wzrycze programów działania w roku 1960/61”.

e) Powołała Radę Programowo-Metodyczną, która podjęła pracę w zakresie problemów „jak prowadzić drużynę”.

f) Powołała Dział Starszej Młodzieży, którego pierwsze pozycjonowanie dotyczyło badania aktualnej sytuacji w drużynach starszoharcerskich, sondowania opinii młodzieży i instruktorów. W wyniku propozycji, wziętych pod uwagę w dyskusjach w środowiskach, wiodących liczących dyskusji z aktywem drużynowych, dyrektorami zakładów kształcenia nauczycieli oraz nauczycielami pedagogiki w tych zakładach opracowano koncepcje pracy starszej młodzieży oraz konkretne propozycje programowe w postaci „Jesieni Przyjaźni” i „Naukowej Zimy”.

g) W dziedzinie pracy zuchów dokonała w oparciu o czerpienie doświadczeń korekty systemu zuchowczego, kończąc zasadnicze prace programowo-metodyczne nad problemem „jak prowadzić drużynę zuchów”.

W przygotowaniu znajduje się nowy pelnowartościowy podręcznik pracy zuchowej dla drużynowych.

h) Dokonała przekształcenia Sztabu „Wiedza” w Dział Młodzieży w celu przyspieszenia prac metodycznych w mieście i na wsi, przy zachowaniu w całej

pełni dorobku programowego i realizującego na przyjętych zasadach. Dział sprawozdawszy o swojej działalności badającej stan pracy drużyn młodzieżowych, przystąpił do podsumowania dorobku pracy drużyn wiejskich oraz przygotował program nieobozowego lata pod kryptonimem „HALA-60” dla drużyn miejskich (WDM) i wiejskich (LWD).

Na wspólnej naradzie komendantów chorągwi, członków GKX i redaktorów naczelnych pism harcerskich przedyskutowano wytyczne do programu działania na rok 1960/61.

Przyjęte zostały cztery postulaty programowe, które powinny znaleźć wyrażenie obficie przy budowaniu programów działania na rok bieżący:

— wzmocnienie działalności drużyn z zakładami pracy klasa robotnicza, Partią oraz tymi środowiskami politycznymi, społecznymi, kulturalnymi i gospodarczymi, które decydują o socjalistycznych przeobrażeniach naszego życia i w wyniku tego wyrabianie w członkach organizacji poczucia mocnej więzi z określonym frontem walki.

— kształtowanie w członkach organizacji, a za pośrednictwem i wśród całej młodzieży szkolnej wiedzy i postawy internacjonalistycznej;

— podjęcie przez zespoły harcerskie działalności wśród dzieci i młodzieży nieorganizowanej, rozszerzenie zasięgu oddziaływania organizacji;

— tworzenie tradycji Związku, sprzyjających przetrwaniu założeniom ideowo-wychowawczym, przyswojeniu symboliki do tych zadań wychowawczych.

Dokonaliliśmy już szereg konkretnych posunięć realizujących do tworzenia warunków dla realizacji tych postulatów programowych:

Nasz Związek wystąpił w Komisji Zagranicznych Okręgów z projektem na szeroką skalę, zakrojonej obchodów XV rocznicy powstania SFMD. Bieramy w tym udział w roboczej komisji, przygotowującej uchwały; nasz przedstawiciel przewodniczył tej komisji.

Na posiedzeniu Rady Programowo-Metodycznej zostały przedyskutowane ideowo-wychowawcze aspekty przynależności do SFMD; został przygotowany artykuł dla „Drużynie” relacjonujący wyniki tej dyskusji. Wyznacza się broszurka dla drużyn starszej młodzieży „Harcerska Jesień Przyjaźni”, została zatwierdzona regulamin „Znaku Przyjaźni”.

Również sprawy tradycji były przedmiotem dyskusji na posiedzeniu Rady Programowo-Metodycznej. W tej dziedzinie ukazał się cykl publikacji w „Drużynie” i początkowym artykule „Kiedy powstał Związek i Harcerstwa Polskiego”. Cykl publikacji w tej sprawie rozpoczyna również „Harcerstwo”. W związku z sprawozdaniem Działu Młodzieży Starszej zapoczątkowujemy obranie pracy drużyn nazw, będących wyrazem ich ideowych dążeń.

Cały szereg podjętnie dokonaliliśmy w zakresie inicjowania rozszerzenia zasięgu oddziaływania „Pracy”. Przed 1 czerwca br. GKX opublikowała „Pracę” w związku z Międzynarodowym Dniem Dzieci. W planie pracy cały szereg inicjatyw feriewych dotyczących pracy na podwórku, wyprowadzania dzieci i młodzieży do zakładów pracy oraz szerokie postawienie ZHP dotyczące krzewienia kultury technicznej, rozwinięcia działalności kulturalno-artystycznej i sportowej i lepszego przygotowania młodzieży do wyboru zawodu.

Też zostały przez grupę instruktorów harcerskich przedstawione przewodniczącemu Rady Państwa, przewodzycy Aleksandrowi Zawadzkiemu, który, zadowolony głos na zakończenie wspólnej rozmowy w Belwederze, wyraził bardzo pozytywną opinię o naszych postulatach.

Przystąpiliśmy również do roboczego załatwiania instrukcyjnych wniosków z tej

Porozumiewaliśmy się wstępnie z Zarządem Głównym Pracodawców Zawodowych Pracowników Służby Zdrowia i Centralną Poradnią Sportowo-Lekarską w związku z ich udziałem na plenum NRH w sprawie zdrowia młodzieży. Propozycje w tej sprawie przedstawiamy obecnemu plenarnemu posiedzeniu NRH.

Mysząc o przygotowaniach do Krajowej Narady Producentów i Sprzedawców Zabawek i naukowych komisji z Działem Techniczno-Handlowym, reprezentujemy nowatorackie tendencje w dziedzinie produkcji zabawek.

Przygotowujemy poparcie działalności na podwórku chłopskim i pomysłami ogrodów technicznych i sportowych.

Drużyny ustąpiły w oddziaływaniu na dzieci nieorganizowanej młodzieży w tradycji nieobozowego lata HALA-60 prowadzonego przez Dział Młodzieży. Wyraża on chęć w zwiększeniu zasięgu akcji, w przyjęciu się proponowanych nowych kierunków programowych „Tysiąclecie” i „Olimpiada”, a w szczególności we wkróceniu nieobozowego lata do miast. Wykane doświadczenia pozwoliły przeprowadzić akcję o bardzo masowym zasięgu w roku przyszłym.

Sporo wkład w przezwyciężanie tych postulatów programowych wnieśli doświadczenia wychowawcze i dorobek polityczny Złotu Grunwaldzkiego. Stanowią one poważny krok naprzód w życiu Związku i dlatego — chociaż ścieżki wiążą się z rozwojem prac programowych — poświęcamy im specjalny rozdział w sprawozdaniu.

Wszystkie prace wymagały dalszej koncentracji.

Drużyna grup początki Głównej Kwatery koncentrowała się wokół problemu „jak prowadzić drużynę”. Prace z tej dziedziny koncentrowały się zarówno w Racie Programowo-Metodycznej, jak i działach pracy drużyn.

Prace w tym względzie są dość poważnie zaawansowane. W konkretnych rozwiązaniach Rada Programowo-Metodyczna skłania się do przyjęcia punktu wyjścia stwierdzającego, że podstawowymi środkami działania wychowawczego w harcerstwie są „zadania” i „zespoły”. Zarys pedagogicznych podstaw metodyki harcerskiej opublikowany został w „Drużynie”. Równocześnie rozpoczynany szeroką współpracą w tym zakresie z zespołami programowymi komend chorągwi.

O ile prace koncepcyjne są — jak z tego wynika — dość daleko zaawansowane, o tyle wprowadzenie koncepcji w życie będzie wymagało ogromnych wysiłków nakierowanych, nacelowanych na rzetelne wypracowanie systemu wszystkim drużynom i instruktorom.

W Dziale Młodzieży Starszej i w Dziale Zuchów wzmocniono były prace dotyczące specyfiki grup wiekowych, które z omawianym wyżej kierunkiem programowo-metodycznym, służącym precyzowaniu pełnej odpowiedzi na pytania: „jak prowadzić drużynę młodzieży starszej”, „jak prowadzić drużynę zuchów”.

Został opracowany Znak Przyjaźni.

W oparciu o te koncepcje przygotowane zostały konkretne propozycje programowe w postaci „Jesieni Przyjaźni” i „Naukowej Zimy”.

W okresie lata — jak wspomiano wyżej — Dział przeprowadził szereg dyskusji z młodzieżą i drużynowymi, które poparły zarówno koncepcję jak i szczegółowe propozycje.

W dziedzinie pracy zuchowej dogracowaliśmy się pełnego, nowego systemu pedagogiczno-metodycznego. Potrzeba taka usadowiona była historycznym rozwojem pracy zuchowej.

I Ogólnopolska Narada Namiestników postawiła przed GKX oraz wyłonionymi przez nią komisjami zadanie dokonania w przeciągu roku syntez dorobku oraz przygotowania projektu jednolitego podejścia do zagadnień „prowadzenia drużyn” na letnią akcję szkoleniową 1960 roku.

Nowy system zakłada znacznie szersze zadania wychowawcze: przede wszystkim przywiązuje ogromną wagę do poznawczych walorów pracy zuchowej — „wprowadzenie dziecka w świat”, do kształtowania dyspozycji, które ułatwiają dalszą pracę wychowawczą w organizacji — postawy „pozytywnego”, ucziwego stosunku do symboli związanych z socjalizmem, postepem, klasą robotniczą.

Nowy system znajduje się na linii tendencji przewodzących poczynaniom programowo-metodycznym, dotyczącym całego Związku.

2. WYNIKI ZŁOTU GRUNWALDZKIEGO

Złot Grunwaldzki był najpoważniejszą imprezą, którą współorganizował i w której współuczestniczył nasz Związek w bieżącym roku. Złot zaangażowała poważną część sił aktywu instruktorskiego w okresie od lutego do końca lipca br.

W tym zakresie Główna Kwaterna wspólnie z instruktorami i zespołami instruktorskimi z terenu podjęła następujące prace:

- a) powołała Komendę Harcerskiej Akcji „Grunwald” i uczestniczyła w pracach Komendy Głównej Złotu;
- b) zorganizowała trybunadę programową, na której wypracowano programowe i organizacyjne zasady udziału harcerstwa w zlocie;

- c) udzieliła wydatnej pomocy jednostkom terenowym w kwaterymistrzowskim przygotowaniu akcji;

- d) zorganizowała 1200-osobową delegację ZHP na Centralny Obóz Międzyczłonkarski w Mieście i współdziałała w zorganizowaniu tego obozu;

- e) przygotowała materiały programowo-propagandowe dla drużyn;

- f) zorganizowała punkt dowodzenia akcją w Starym Mieście;

w trakcie złotu:

- g) zorganizowała następujące centralne imprezy złotowe:

- „Dzień Wairmi i Mazur” w Starym Mieście,
- centralne spotkanie młodzieży pracującej i uczącej się w Samborowie,

- rajd i biwak młodzieży harcerskiej;

- h) organizowała dyskusje młodzieży na temat treści i słubowania złotowego i udziału ZHP w manifestacji;

- i) przygotowała centralne ognisko harcerskie.

Związek Harcerstwa Polskiego reprezentowany był na zlocie przez zgromadzenia obozów ze wszystkich województw oraz delegację ZHP na Centralny Obóz Młodzieżowiczany w Mielinie.

Łącznie uczestniczyło w zlocie 15.145 harcerzy i harcerzy.

Obozy harcerskie zorganizowane były na zasadzie pełnej samodzielności i samowystarczalności młodzieży; sama młodzież budowała i urządzała, sama prowadziła prace gospodarcze.

Młodzież harcerska aktywnie uczestniczyła w realizacji programu zlotowego.

Tak zwane „Dni zlotowe” znalazły szeroki oddźwięk we wszystkich obozach harcerskich i daly okazję do omówienia kluczowych zagadnień polityki międzynarodowej i wewnętrznej. Do najbardziej udanych należał „Dzień Pokoju i Przyjaźni”. Dyskusje na tematy zagadnień międzynarodowych — a w szczególności znaczenia układu zgorzeleckiego, przeprowadzone przy zastosowaniu różnorodnych form „Konares Pokoju” w obozach katowickich, „Spotkanie na granicy pokoju” przeprowadzone przez zgromadzenie kieleskie i szczecińskie i wiele innych. Młodzież wystąpiła w tym dniu setki pozdrowień i listów do organizacji młodzieżowych i pionierskich: ZSR, CSRS i NRD. Szczególnie dużym przeżyciem dla młodzieży zgrupowania poznańskiego było odwiedzenie jej obozów przez grupę deputowanych do Rady Najwyższej ZSR.

Ciekawie przebiegał również „Dzień Warmi i Mazur”.

W wielu obozach odbyły się spotkania z działaczami mazurekimi, z bojownikami o polskość tych ziem, z sekretarzami komitetów partyjnych. Na spotkaniach wywiązywały się dyskusja na tematy Ziemi Zachodnich oraz granicy na Odrze i Nysie. W centralnym spotkaniu zlotowym organizowanym z okazji tego dnia w Starym Mieście wzięli udział wicepremier towarzyszy Zenon Nowak i I sekretarz KW w Olsztynie tow. Tomaszewski.

Bardzo pozytywne były spotkania z centralnymi działaczami partii i rządu. Wymienić tu należy przede wszystkim spotkanie młodzieży koszańskiej z sekretarzem KC PZPR tow. W. Jarosińskim zorganizowane w Łądzbarzu Welskim oraz odwiedzenie obozów katowickich przez przewodniczącego dła techniki tow. D. Smoleńskim. Na obu tych spotkaniach wywiązała się swobodna i niezwykle żywa rozmowa na tematy polityczne.

Najpoważniejszym i najciekawszym ze spotkań zorganizowanym przez ZHP było samorobowe spotkanie młodzieży szkolnej, które szeroko omawiamy niżej. Podsumowaniem „nieluko pracy polityczno-wychowawczej” były dyskusje koncentrujące się wokół słubowania grunwaldzkiego organizowane w ostatnich dniach zlotu.

Na zlocie po raz pierwszy udało nam się szeroko zaangażować młodzież w dyskusji politycznej i zdobyć w tym zakresie pozytywne doświadczenia. Niektóre komendy chorągwi już obecnie stwierdzają, że atmosfera napęcia ideowego i zaangażowania politycznego wawężsja za zlotu utrzymuje się i znajduje wyraźne odbicie w pracy hufców i drużyn.

Wyrazem czynnej postawy młodzieży harcerskiej oraz zgodności między głośnymi zasadami a działaniem była szeroka działalność społeczna w środowisku. Działalność ta koncentrowała się wokół remontów i wyposiadania szkół i świetlic, prac polowych w PGR, tworzenia zaplecza dla ruchu turystycznego w formie przyobozowych hoteli, strażonych parkingów w samochodowych i wodnych, punktów sprzedaży artykułów lub artykułów żywnościowych, warsztatów drobnych napraw, dozoru na jeziorach, porządkowania znaków drogowych itp. Dużo miejsca w działalności społecznej harcerskich obozów zajmowały prace kulturalno-oświatowe wiążące się z propagandą wiedzy o Polsce, oświaty sanitarnie, rolniczej.

Organizowano także przychodnie lekarskie, dziesiątki i przedziałka dla dzieci. Harcerze, uczestniczący w zlocie, przepracowali fizycznie około 40.000 roboczogodzin.

Działalność społeczna organizowana na zlocie obejmowała dzięki sumowaniu się wysiłków różnych chorągwi bardzo szerokie kompleksy zagadnień społeczno-politycznych (np. aktywizacja kulturalna, propagandowa wiedzy o Polsce) czy społeczno-gospodarczych (aktywizacja turystyczna, gospodarka komunalna). Dzięki temu rezultaty pracy i ich społeczne znaczenie było dla młodzieży bardzo uchwytne. Sprzyjało to osiągnięciu dobrych rezultatów ideowo-wychowawczych, dawało pozytywne doświadczenie jak organizować prawidłowo działalność społeczną młodzieży.

Szczególne znaczenie dla dalszej działalności Związku mają wyniki samorobowego spotkania młodzieży pracującej i szkolnej poświęconego problemom umiędzynarodowienia socjalistycznego wychowania, w którym powinni współdziałać wychowawcy i młodzież, problemem wiagi szkoły z życiem i ogwienienie działalności politycznej w szkole.

Uczestnicy spotkania postulowali:

— utworzenie wspólnego frontu nauczycieli i uczniów, który przy aktywności obu stron sprzyjałby kształtowaniu charakteru szkoły tak, aby dawała ona jak najpełniejsze przygotowanie do życia,

— wprowadzenie przedmiotu „Nauka o Polsce” do klasy IX dla stworzenia warunków zdobywania przez młodzież pełniejszego poglądu na świat,

— tworzenie w szkole warunków dla prowadzenia w szkole przy udziale nauczycieli swobodnej, szczerej, nieograniczonej w czasie dyskusji politycznej,

— przygotowanie do zawodu i kontakty z produkcją w szkole ogólnoszkolną, zdobywanie nowoczesniejszej wiedzy i praktyki technicznej i zawodowej, współdziałanie w tym zakresie z grupami działaniami ZMS w zakładach pracy,

— organizowanie społecznej działalności, która pozwalałaby poznawać życie i procesy społeczne, rozumieć ich sens i brać w nich udział.

— konieczność tworzenia nowych stosunków między nauczycielem i uczniem, większe samorządności młodzieży w rozwiązywaniu swoich własnych spraw.

Uderzającą była na tym spotkaniu zgodność poglądów nauczycieli, uczniów i młodzieży pracującej, która przed kilku laty opuściła szkołę. Dotyczyła ona przede wszystkim wyżej wymienionych kwestii. Stawiane problemy świadczyły o dużej dojrzałości społeczno-politycznej młodzieży szkolnej.

Dorobek samorobowego spotkania daje Głównej Kwaterze Harcerstwa, Prezydium KC ZMS i ZG ZMW

oświetlało do wystąpienia z poważnymi postulatami do władz partyjnych i oświatowych.

Obecnie istotną częścią naszego dorobku zlotowego było spotkanie międzyorganizacyjne i wspólne prace. W szczególności jest pod tym względem dorobek naszej delegacji z Centralnego Obozu w Mielinie.

Harcerze wspólnie z członkami ZMS i ZMW pracowali tam pracę nad aktywizacją społeczno-polityczną i kulturalną — 14 okolicznych wsi. Wspólnie brali udział w pracach społecznych organizowanych na zamiataniu miejscowych rad narodowych i Komitetu Wychowawczego.

Bezwzględnie potwierdziły zasadę, że tylko we współpracy pracy może się tworzyć front młodego pokolenia.

W Mielinie odbyło się szereg problemowych spotkań:

— z aktywami harcerskiego i aktywu robotniczego ZMS na temat pomocy w rozwianiu ofensywy technicznej ZHP i ZMB w zdobywaniu kadr robotniczych dla harcerstwa,

— z aktywem ZMW i drużynowych wiejskich na temat współpracy drużyn i kół ZMW oraz kadr ZMW dla harcerstwa,

— harcerzy ze szkół zawodowych z aktywem komitetów zakładowych ZMS na temat pracy ZMS z młodymi technikami,

— harcerzy 11-klasistów z aktywem studenckim ZMS na temat pracy ZMS na wyższych uczelniach.

Te spotkania pozwoliły Głównej Kwaterze sformułować propozycje współpracy z ZMS i ZMW, które skierowaliśmy do KC ZMS i ZG ZMW. Dotyczy one:

1. pomocy dla ZHP w zdobywaniu kadr wśród młodzieży pracującej,

2. pomocy dla ZHP w nawiązywaniu bliższych kontaktów z młodzieżą zakładów pracy,

3. współpracy organizacji młodzieżowych w szkole w dziedzinie wspólnego rozwianiu pracy politycznej, ogólnowarunków stosunków wewnętrznych społeczności uczniowskiej, inicjowaniu działalności społecznej młodzieży szkolnej,

4. przeprowadzenia wspólnej oceny terenowych oddziałów hufców pracy,

5. przeprowadzenia przez ZHP spotkań studentów i byłych harcerzy w celu wskazania im perspektyw dalszej społecznej działalności na wyższej uczelni.

Dużym przeżyciem dla harcerzy uczestniczących w zlocie, stał się 3-dniowy rajd i 2-dniowy biwak nad jeziorami Dąbrowa Mała, który zgromadził ponad 10.000 harcerzy, imponując barwnością i rozległością.

Młodzież wędrująca pieszo ze swoich obozów w mijanych wsiach organizowała liczne imprezy dla dzieci i ludności dorosłej.

Już w czasie rajdu, często przy wieczornych ogniskach, odbywały się dyskusje polityczne najczęściej związane z problemami, z którymi młodzież zetknęła się w czasie wędrowki a także treści słubowania zlotowego. Ta atmosfera żywej, prowadzonej z dużym zaangażowaniem uczuciowym dyskusji na tematy polityczne i społeczne była charakterystyczna dla nastroju młodzieży zgromadzonej na biwaku. Przyczynił się do tego fakt, że większość delegacji chorągwiowych odwiedziła sekretarza KW PZPR lub przewodniczącego PWRN przybyli na uroczystości grunwaldzkie. Na spotkaniach z nimi omawiano doświadczenia działalności społecznej uzyskane na zlocie pod kątem wykorzystania ich po powrocie do swoich województw.

Odbyły się również ciekawe spotkania międzychorągwiowe, na których dzielono się doświadczeniami zdobytymi w dziedzinie pracy polityczno-wychowawczej i współpracy międzyorganizacyjnej. Centralnym punktem programu biwaku było ognisko pt. „Wszystko Tobie Kochany Ziemi”, które zaszczylił swoją obecnością kierownik rządu i partii z tow. tow. Gomułka, Zawadzki i Cyrankiewiczem na czele. Ognisko, które było monumentalnym widowiskiem wiążącym w poszczególnych obrazach historię i teraźniejszość, dobrze przygotowało młodzież do udziału w manifestacji i słubowaniu zlotowym. Biwak i ognisko daly harcerzom ponadzwyczajną siłę ZHP, wzmacniały poczucie dumy z własnej organizacji.

3. PROBLEMY LICZEBNEGO ROZWOJU ZWIĄZKU I PRACY Z KADRA

Prace Głównej Kwatery w tym zakresie koncentrowały się wokół zahamowania tendencji spadkowej, która występowała w ciągu całego okresu między pierwszym a drugim Zjazdem. Analizowaliśmy przyczyny tego spadku, formułowaliśmy wspólne zasady prawidłowego rozwoju, przyjmując za punkt wyjścia, że prawidłowy wzrost organizacji może nastąpić tylko w wyniku liczebności rozwoju kadry. W tym aspekcie przede wszystkim podejmowaliśmy te problemy kadrowe, Sprawozdania statystyczne wskazywały, że przełamaną został kryzys spadkowy i że organizacja wzrasta.

W dalszym ciągu mamy do czynienia z fluktuacją drużyn i członków. Kadra, mimo zrozumienia potrzeby szybkiego wzrostu organizacji nie przyswoiła sobie

REWELACJA!

Jak zbudować nowoczesny sprzęt turystyczny? Jak go konserwować? Jak naprawiać? Dowiedz się tego z książki!

NA SZLAKU — Nowoczesny sprzęt turystyczny P. Burcharda

S. 250, 12,150

Książka bogato ilustrowana! Lakierowana okładka!

Poręczna w każdej drużynie!

Szukajcie jej w kioskach „Ruchu”, składnicach CSH i księgarniach „Domu Książki”.

szczególonych zasad zapewniających powołenie i prawidłowość wzrostu.

Do ważniejszych poczynań GKH w sprawie organizacji-kadrowych i kształcenia zapracowanych należą:

a) Sporządzenie w listopadzie 1959 roku i w maju 1960 r. ogólnozwiązkowych sprawozdań statystycznych. Posłużyły one do przygotowania głębszych analiz stanu liczebnego organizacji i kadry.

W oparciu o te materiały przeprowadzono dyskusję nad tymi problemami na CKI w Spale oraz na czerwcowej naradzie komendantów chorągwi w Skolimowie. W Skolimowie powołany przez naradę zespół opracował szkic wniosków w sprawie liczebnego rozwoju organizacji. Rezultatów tych prac — mimo iż są znaczącym krokiem naprzód, nie można uważać za zadowalające. Konieczne jest — zgodnie z propozycjami narady — szybką opracowanie „programu rozwoju Związku”, i doprowadzenie go do świadomości całej kadry.

b) Wydanie szeregu dokumentów i pilne posunięcia, zmierzające do porządkowania spraw instytucjonalnych i stworzenia lepszych warunków pracy kadry. Przygotowano w związku z tym i przedstawiono do zatwierdzenia NRH „Regulamin Instruktorów ZHP”, „Regulamin Komisji Dyscyplinarnej”, (których członkowie trafiają przed nieudokumentowanymi lub jednoosobowymi i krzywdzącymi decyzjami, a równocześnie sprzyja pozamianowi statutu i dyscyplinę wewnątrzwiązkową), znowelizowany „Regulamin Komisji Wykazujących”, oraz „Regulamin funduszu pracy drukowniczych” przekształcający dotychczasowe ryczałty, system nagród i fundusz do zespolonego wykorzystania przez kręgi pracy.

NRH uchwała wszystkie powyższe regulaminy. GKH uchwala również instrukcję szczegółowo regulującą sprawy zatrudnienia, pracy i zwalniania pracowniczych etatowych ZHP. Zapoczątkowane zostały działania w sprawie urlopów społecznych dla instruktorów i zapewnienia warunków wypoczynku. Znaczenie rozszerzono udział zespołów instruktorskich w turystyce zagranicznej. Sprawy opieki nad instruktorem wymagają jednak dalszych wysiłków w bieżącym roku.

c) Dokonanie szeregu posunięć służących regulowaniu stosunków i zacięśnieniu współpracy harcerskiej ze szkołą. Pomocy w tym względzie udzieliła nam Rada Główna Przyjaciół poświęcając jedno z posiedzeń dyskusji nad tymi problemami.

Z naszej inicjatywy odbyła się w Min. Oświaty wspólna narada Kuratorów i komendantów chorągwi, na której omawiano wspólną instrukcję Min. Oświaty i GKH w sprawie współpracy harcerskiej i szkoły. Wydano wspólne polecenie przeprowadzenia podobnych narad w całym kraju aż do sekcji drużyny i szkoły. Wzmocniono bliższą współpracę ze szkołą.

Zapoczątkowano bliższą współpracę w dziedzinie działalności ZHP w zakładach kształcenia nauczycieli, stanowiących potencjalny wybór młodych kadry. GKH przeprowadziła kurs szerepowych z ZKN.

Mniejszych znaczenie postępów dokonaliśmy w zakresie kształcenia kadry.

Nie pomniejszy naprzód prac nad systemem kształcenia w stosunku do wstępnych projektów przedstawionych NRH. Jedynie, zgodnie z wytycznymi NRH,

zostały opracowane jednolite programy stopni instruktorskich i instrukcja w sprawie ich zdobywania, oraz na CKI w Spale została przeprowadzona dyskusja na temat kręgów pracy. GKH udzieliła również pomocy w sprawie przygotowania materiałów na „Instruktorską zimę”, kręgów pracy.

Wszystkie te poczynania były jednak nie wystarczające w stosunku do potrzeb.

4. WSPÓLPRACA GKH Z TERENOWYMI INSTANCJAMI ZHP

Zgodnie z duchem uchwał Zjazdu i NRH kierunkiem naszego działania w tej dziedzinie była systematyczna decentralizacja służąca szerzszemu udziałowi w działaniu komend chorągwi.

Stwarzała ku temu warunki stabilizacja ideowo-polityczna w Związku, szerokie wzajemne zrozumienie w sprawach programowych oraz wzrost doświadczenia i stabilizacja kadry w komendach. Decentralizacja jest również konsekwencją nastawienia na programy działania. Ocenę tę wyraźnie potwierdza przebieg Zjazdu Chorągwi.

W okresie od LIX.1959 r. do LIV.1960 r. zgodnie ze Statutem ZHP, uchwałą NRH i regulaminem odbyło się 17 Zjazdów Chorągwi (z wyjątkiem Chorągwi Bydgoskiej i Mazowieckiej, gdzie nie minęła jeszcze kadencja komend).

Frekwencja na Zjazdach wynosiła około 90%. Przed tego w Zjazdach w charakterze gości brało udział wielu instruktorów, przedstawicieli władz wojewódzkich i powiatowych (komitetów partyjnych, rad narodowych), organizacji społecznych zarówno ze sąsiednich powiatów jak i województwa.

Zjazdy wyrażały, że ZHP jest poważną organizacją w kraju, świadomą swojej roli społecznej.

W odróżnieniu od 1-szych Zjazdów Chorągwi a nawet Konferencji Rejonowych przed Walnym Zjazdem ZHP, obecne Zjazdy (z wyjątkiem Krakowa — gdzie zjazd odbył się pewnie trudności ideowo-polityczne) jednoznacznie wyrażały zdecydowaną postawę kadry (instruktorskiej, partyjnej) i bezpartyjnej po stronie ogólnozwiązkowego wypracowania oraz wskazywały wyraźnie na społeczno-polityczną dojrzałość instruktorów.

Dyskusja na większości zjazdów miała charakter problemowy.

Najwięcej mówiono o kadrcie instruktorskiej i o w ważnych aspektach np. o źródłach kadry, profilu, sposobie jej wychowania zarówno na kursach jak i w kręgach pracy.

Problematyka kadry zajęła dużo miejsca w dyskusjach między innymi dlatego, że istnieje duża nielisk optyka społecznej na wzrost ilościowy harcerskiej a instruktorów naszych przywykliśmy patrzeć na wzrost harcerskiej w organicznym związku z problemem kadry. O kadrcie mówiono również wtedy, kiedy służyło ono potrzebę pogłębienia ideowo-politycznego w harcerskiej.

Drugim szeroko występującym problemem była współdziałanie harcerskiej ze szkołą. Omawiano ten problem sprzyjały odbywające się w tym czasie dyskusje oświatowe w województwach i doświadczenia z udziałem w zjazdach kuratorów i inspektorów szkolnych. Nieco mniejszy zasięg miały zagadnienia wspól-

z innymi organizacjami, wykorzystanie pracy instruktorów, powiązanie z zakładami pracy, konfliktów starszego pokolenia ze starym, świątoplegacy, wychowanie moralne, wykorzystywanie tradycji w wychowaniu itp.

W sprawie dyskusja była dość bogata i różnorodna.

Ważnym wzrogowaniem dyskusji był wypowiedzi przedstawicieli KW PZPR (najczęściej 1-szych sekretarzy), prezydów rad narodowych, kuratorów, rad przyjaceli, sekretarzy ZMS i ZMW.

Jak wyglądały rezultaty personalno-organizacyjne zjazdów? Wybory nowych władz chorągwi zostały porównawczo ocenione odpowiednio. Starano się zgodnie z programowymi założeniami ulepszyć składy zespołów kierujących chorągwiami, przystosować je do wzrastających potrzeb programowych i wymogów sytuacji politycznej. Dużą rolę w ocenie sytuacji, precyzowaniu wymagań wobec nowo tworzonych władz odegrały wyrażone aktywności w tym czasie zespoły partyjne. Zastawienie liczbowe wybranych komend wskazuje,

a) rozszerzył się skład władz w porównaniu z dotychczasowymi o 33 osoby,

b) do komend weszło 127 ludzi nowych i 116 z 151 dotychczasowych,

c) zwiększyła się ilość chorągwi PZPR ze 117 na 171 komendach,

d) na 233 osoby w obecnych komendach 117 a więc 50,5% stanowią instruktorzy nie będący na etatach Związku.

Jak na tle tej konsolidacji ideowej, podniesienia się ogólnego poziomu i wzrostu doświadczenia komend chorągwi Główny Kwaterer współpracował z instancjami terenowymi i kierowała ich pracą?

Przedstawiamy ten problem na przykładzie kilku chorągwi ZHP:

a) Przygotowaniem i przeprowadzeniem terenowej akcji letniej (z wyjątkiem Złotu Grunwaldzkiego, który był w przedziale centralno-terenowej imprezy) zajmowały się samodzielnie komendy chorągwi. GKH odpowiednio ograniczyła się do:

1) przygotowania w formie rozkazu L 7/60 wytycznych programowych w sprawie lata obozowego i przenoszenia, zajmując w nich stanowisko, że akcja letnia powinna być kontynuacją całorocznej działalności w oparciu o programy działania chorągwi i harcerskiej, centralnie zostało do nich wniesione tylko kilka problemów wynikających z zadań ogólnozwiązkowych (np. problem krzewienia kultury technicznej w nawiązaniu do realizacji uchwały NRH);

2) przygotowanie szczegółowych propozycji programowych dla grup młodzieży i dzieci nie wyjeżdżających na obozy pod kryptonimem „HALA-60” z rozdziałem na propozycje dla miast (WDM) i wsi (LW);

3) poparcie te propozycje broszurkami dla zastępowych;

4) uzgodnienia z KC ZMS udziału harcerskiej w Terenowych Ochotniczych Hufcach Pracy ZMS;

5) uzyskania prologaty rozporządzenia Prezesa Rady oświatowej w sprawie urlopów społecznych dla instruktorów ZHP w okresie lata na rok bieżący i nastę-

pną — organizowania w terenie inspektoratów Akcji Letniej, które przeprowadziły wziętą 623 obozów, kursów i kolonii zuchowych.

b) Wprowadzając w życie nową instrukcję o zdobywaniu stopni instruktorskich zatrzymamy w kompetencjach GKH jedynie kursy harcerskiowskie i przyznawanie stopni harcerskiego, całokształt spraw kształcenia podstawowej masy kadry przekazując komendantom chorągwi. W ten sposób komendy chorągwi zyskiwały w postaci kształcenia instrument wprowadzania w życie swoich programów działania.

c) Następnym podlegającym służącym decentralizacji były zmiany w sposobach finansowania. Największe znaczenie ma tu przekazanie pełnych funduszy na kształcenie i akcje bieżące do budżetów komend chorągwi.

d) Przy tak daleko posuniętej samodzielności komend chorągwi, musi istnieć także sposób współpracy z komendami chorągwi, aby można było wspólnie wypracować jednolicie obowiązujące elementy programowe lub zadania organizacyjne. Za taką formę uznaliśmy likwidnowe robocze narady komendantów chorągwi, członków GKH, redaktorów pism harcerskich, na których w oparciu o powyższe informacje i problemy polityczne, społeczne czy gospodarcze-robocze opracowywane się bieżące wytyczne, ustala dwufolewo zadania. Planowaliśmy organizowanie takich narad 3 razy do roku. Z zamierzonego przeprowadziliśmy łącznie 3 (licząc w tym konferencje w Spale). Stanowczo za dużo było natomiast informacyjnych czy nawet dyskusyjnych narad, poświęconych sprawom bieżącym. Należy je ograniczyć do niezbędnego minimum.

e) Popęszeniu współpracy z chorągwiami ma służyć przeprowadzona w marcu i kwietniu reorganizacja wewnętrzna w Głównej Kwaterze. Powstał Dział Pracy Chorągwi skupiający w swoim kręgu całokształt współpracy z terenem, działający za pośrednictwem inspektoratów terenowych. Reorganizacji tej przewodziło założenie ograniczenia „papierów” płynących w dół, zastąpienie kontaktów na szczeblu centralnym kontaktami w terenie. Osiągnięte rezultaty należy traktować jako częściowe, doprowadzając do końca w oparciu o zdobyte doświadczenia realizację tych zamierzeń.

5. PROBLEMY ZAPLECZA SPOŁECZNEGO I BAZY MATERIALNEJ

Dużo postępy osiągnięty w zyskiwaniu poparcia społecznego i pomocy materialnej instytucji społecznych. Szczególnie cenne jest uzyskanie poparcia Związków Zawodowych i stela rozszerzająca się pomoc wojska. Poparcie i żywota obecna działalność naszych drużyn ze strony władz partyjnych i państwowych, instytucji i organizacji społecznych pozwala młodzieży opanować wychoł społeczną swej pracy i jest dużą pomocą wychowawczą. Niemniejsze znaczenie ma coraz przychylniejsza atmosfera wokół pracy społecznego instruktora. (Materiałowa pomoc społeczeństwa, którą możemy otrzymać jest niejednokrotnie większa niż umiejętności jej wykorzystania).

Da osiągnięcia tych postępów przyczyniło się szereg starań GKH w wyniku których:

a) Odbyła się pod przewodnictwem towarzysza ministra Spychalskiego II Krajowa Narada Przyjaciół

Harcerstwa, która podsumowała dorobek w zakresie rozwoju ruchu rad i kół przyjaźni i wysunęła dalsze zadania tego ruchu.

b) O odbyło się Prezydium i Komitet Wykonawczy CRZZ, które przedyskutowały problemy pracy harcerstwa i podjęło uchwały, zapowiadające daleką idącą pomoc i poradę.

c) Główny Zarząd Polityczny WP wydał instrukcję o współpracy z harcerstwem, zalecającą dalsze rozszerzenie pomocy wojska.

d) O odbyło się spotkanie Ministra Kultury towarzysza Galińskiego, z działaczami harcerskiego ruchu kulturalno-artystycznego, na którym Ministerstwo zapewniło daleką idącą pomoc w rozwijaniu prac kulturalno-artystycznych.

e) O odbyły się posiedzenia Rady Głównej Przyjaźni poświęcone współdziałaniu harcerstwa ze szkołą oraz krzewieniu kultury technicznej w harcerstwie.

f) Powołano Komitet Budowy Floty Harcerskiej z przewodniczącym Min. Żegluzi tow. Darskim. Zebrano na FBFH — 461 tys. zł na budowę „Zawiszy II” i floty „Czerwonych Żagli”.

g) GKFK i T przyniósł nam na wniosek Polskiego Związku Narciarskiego dotację w wysokości 800 tys. zł na rozwój tego sportu.

h) Zawarta została umowa o współpracy z Aeroklubem PRL.

Dalsze poczynania w tym zakresie powinny dotyczyć:

— **po pierwsze** — zdołowania umiejętności wykorzystania pomocy społecznej dla szczególnie ważnych kierunków programowych w Związku, wykorzystania tej w sposób jak najbardziej ekonomiczny i społecznie wartościowy;

— **po drugie** — rozwijania dalszej działalności dla zdobywania sojuszników w społecznej froncie wychowania, zapoczątkowanej uchwałami CRZZ i instrukcją GZP; powinno to w rezultacie sprzyjać tworzeniu się przyjaźnielkiej atmosfery uznania społecznego dla społecznie działających wychowawców.

Podobnie sprzyjać bazy materialnej zajmowały bardzo dużo miejsca w działalności Głównej Kwatery, co przyczyniło się do osiągnięcia znacznych postępów w tej dziedzinie. Wyraża się to:

— w utrwaleniu systemu finansowego ZHP przez zapewnienie stałej wysokości dotacji państwa, wynoszącej ponad 100 mln zł, wyłączenie akcji leniej jako akcji złocznej ZHP przez społeczeństwo, ustaleniu zasady naliczania wpływów budżetowych z CSH dla komend chorągwi w wysokości 50% planowanego zysku, zapewnieniu w budżecie środków na finansowanie podstawowych kierunków programowych oraz stałych kosztów na wydatki, związane z pracą drużynowych (FPD);

— w zwiększeniu stanu posiadanej majątku o około 20 mln zł, szczególnie w namiotach, sprzęcie technicznym i wodnym;

— w zapewnieniu w Państwowym Planie Inwestycyjnym finansowania w najbliższej pięcioletniej inwestycji na sumę 40 mln zł.

Starania i poczynania GKH, w wyniku których osiągnięliśmy wymienione wyżej rezultaty, prowadzone były równoległe z pracami nad oceną gospodarki Związku, tworzeniem zrebów systemu gospodarki i

problemami wychowania gospodarczego. Przeprowadziliśmy wnikiwie studia nad budżetem na 1960 r. i bilansem za rok 1959. Przygotowaniu wyników tych studiów wniosków służyła zorganizowana w kwietniu konferencja instruktorów wychowania gospodarczego. Obszerne materiały w tej sprawie były przedstawiane Naczelnej Radzie Harcerskiej i szerszemu aktywnemu na Krajowej Naradzie Aktywno-Gospodarczego ZHP.

6. ROZWOJ KONTAKTÓW MIĘDZYNARODOWYCH

I w tym zakresie osiągnięliśmy znaczny postęp.

Okres sprawozdawczy przyniósł wzrost aktywności Związku w międzynarodowym ruchu dziecięcym i Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej. Decydujące znaczenie miało tu — zorganizowanie, trzeba to przyznać, z dużym wysiłkiem ale uwieńczone pełnym sukcesami — II Międzynarodowe Seminarium Działaczy Organizacji Dziecięcych i Młodzieżowych w Warszawie w maju 1960 r. Sprawozdanie uczestniczący w seminarium delegacji SFMD, przedstawione Sekretariatowi SFMD wymienia następujące trzy elementy, które składają się na pozytywną ocenę warszawskich spotkań:

— udział działaczy dziecięcych o różnych przekonaaniach był większy aniżeli w Brukseli (gdzie w roku 1959 odbyło się I Seminarium);

— temat i program Seminarium warszawskiego (wg opinii uczestników) zostały wybrane właściwie; przedstawione do dyskusji problemy były bardziej konkretnie, a program sprzyjał bliższemu wzajemnemu poznaniu się reprezentowanych organizacji;

— dyskusja i atmosfera Seminarium mogły być ocenione pozytywnie; udało się w czasie jego trwania pozyskać nowych zwolenników dla idei szerokiego kontaktu międzynarodowych.

Polska została wybrana w skład grupy inicjatyw, do której wchodził 6 krajów. Naszemu przedstawicielstwu powierzono obowiązki sekretarza grupy, co oznacza, że powołała nam powołana rola w przygotowaniu do następnego III Seminarium.

Poza warszawskim Seminarium uczestniczyliśmy w następujących poważniejszych imprezach międzynarodowych:

a) VII Światowy Festiwal Młodzieży i Studentów w Wiedniu w lipcu — sierpniu 1959 r., gdzie nasza 40-osobowa delegacja, obejmująca przedstawicieli wszystkich chorągwi spełniła bez zarzutu ciążące na niej poważne i niełatwe obowiązki;

b) V Zromadzenie Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej w Pradze w sierpniu 1959 r.

c) Narada przedstawicieli organizacji pionierskich CSRS, Finlandii, NRD, Polski, Węgier w Budapeszcie w kwietniu 1960 r.

— Praca Komisji Organizacji Dziecięcych i Młodzieżowych SFMD i narada budżetowiska posunęły naprzód sprawę przekształcenia dotychczasowego Biura Dziecięcego SFMD w korzystający z pewnej autonomii Komitet Pracy Wśród Dzieci i Dorastającej Młodzieży przy SFMD. Ostateczne decyzje w tej sprawie miały podjąć zbierające się w końcu października br. w Sztokholmie Biuro SFMD. Jest to zmienna idąca po linii naszych postulatów. Uważamy od dawna, że nowa forma organizacyjna rozszerzy możliwości międzynarodowej

współpracy organizacji dziecięcych i dorastającej młodzieży, Seminarium, postulaty w sprawie reorganizacji Biura Dziecięcego oraz szereg innych inicjatyw, dotyczących spraw bardziej szczegółowych stawiają nas w szeregu najaktywniejszych organizacji członkowskich SFMD. Kontakty zagraniczne Związku, nie licząc tych w których uczestniczyliśmy jako członkowie Międzynarodowego Komitetu Współpracy Organizacji Młodzieżowych, koncentrowały się w okresie sprawozdawczym wokół zacieśnienia współpracy z najbliższymi nam organizacjami pionierskimi. Poza tym miejsce do zanotowania bardzo wartościowego zacieśnienia współpracy z Woodratem Polk.

We współpracy z organizacjami pionierskimi ZSR, NRD i Włoch wytworzyła się atmosfera koleżeństwa, przyjaźni osobistej kierowniczych działaczy oraz udziału dla efektów pracy. Zwrot w tym kierunku powinien oznaczać także tegoroczne wizyty w CSRS i na Węgrzech.

Podstawowym niedostatkiem bowiem w zakresie działalności międzynarodowej Związku był fakt, że wysiłkiem zmierzającym do prawidłowego ustalenia polityki ZHP w jednolitym froncie z organizacjami pionierskimi nie towarzyszyła odpowiednio rozwinięta praca wewnątrz organizacji, z młodzieżą i instruktorami. Do najważniejszych zatem pozytywnych zjawisk ostatnich miesięcy należały szerokie i głębokie potraktowanie problemów wychowania internacjonalistycznego w pracy działów Młodzieży i Starości, w szczególności dające się zaaktywować ożywienie bezpośrednich kontaktów harcerski i drużyn harcerskich z pionierami. Krok naprzód stanowi również legitymizacja udziału grup harcerskich w międzynarodowych obozach pionierskich w ZSR, NRD, CSRS, Bułgarii, na Węgrzech (po raz pierwszy od 4 lat) i we Francji (po raz pierwszy w ogóle). Istnieje jednak w dalszym ciągu potrzeba wzbogacenia i rozwijania form wychowania internacjonalistycznego. Oprócz Harcer-

skiej Jesieni Przyjaźni i Miesiąca Przyjaźni dogodne sposobności stwarza w przyszłym roku X Międzynarodowy Pionierski Oboz Pokoju w Cieplicach. Jubileusz MPOE przy wykorzystaniu form wprowadzonych w roku bieżącym, może stać się wydarzeniem ogólnozwiązkowym o dużym zasięgu oddziaływania.

Podstawowe braki w dotychczasowych kontaktach międzynarodowych Związku, które powinniśmy przewyżżyć w najbliższej przyszłości są następujące:

— ciągle jeszcze przewaga kontaktów zapoznawczych nad roboczymi i takimi, które angażują bezpośrednio młodzież;

— brak współpracy z organizacjami pionierskimi Rumunii, Bułgarii, azjatyckich krajów demokracji ludowej i nieograniczone kontakty z francuskim Union des Vaillants et des Vaillantes;

— brak materiałów informacyjnych w obcych językach o naszej pracy;

— brak kontaktów na szczeblu młodzieży starszej.

Przemiany na mapie świata, które dokonały się w ostatnich latach, a zwłaszcza w roku bieżącym — stawała przed nami nowe obowiązki wynikające z internacjonalizmu. W krajach nowo wyzwolonych z reguły powstają nowe, szeroko-demokratyczne, postępowe organizacje dziecięce. Z rezultaty cierpią one na brak doświadczeń programowych i brak kadr. W ostatnich miesiącach — głównie dzięki I Międzynarodowemu Dziecięcemu Obozowi Letniemu, zorganizowanemu latem na niebywałą skalę w NRD — nawiązaliśmy kontakty z Cyprem, Ghaną i Gwineą.

Możliwość innych kontaktów jak również potrzeby i sytuacja innych krajów — nie są zbadane. Należy przemyśleć — przy czym przemyśleć również z punktu widzenia zadań dla wychowania internacjonalistycznego — zadania formy i możliwości pomocy nowym organizacjom dziecięcym, wykorzystując przy tym jak najszerszej stosunki SFMD.

DRUKI ORGANIZACYJNE

DYPLOM ZUCHOWY	21 6,00
KSIĄŻECZKA ZASTĘPU	21 2,50
KSIĄŻKA FINANSOWA DRUŻYNY	21 4,00
KSIĄŻKA FINANSOWA OBOZU HARCERSKIEGO	21 8,00
KSIĄŻKA INWENTARZOWA DRUŻYNY	21 6,00
KSIĄŻKA INWENTARZOWA OBOZU HARCERSKIEGO	21 8,00
KSIĄŻKA PRACY DRUŻYNOWEGO ZUCHÓW	21 5,00
KSIĄŻKA PRACY DRUŻYNY	21 2,00
LEGITYMACJA ZUCHA	21 5,00

Do nabycia w składkach CSH lub bezpośrednio w Wydawnictwie Harcerskim, Warszawa, ul. M. Konopnickiej 6. Wydawnictwo realizuje wysyłkę za zaliczeniem pocztowym.

LIST
NACZELNEJ RADY HARCERSKIEJ
z dnia 24 października 1960 r.

DO SEKRETARIATU ŚWIATOWEJ FEDERACJI MŁODZIEŻY DEMOKRATYCZNEJ

W dniu 24 października br. Naczelna Rada Harcerska wystosowała do Sekretariatu ŚFMD z okazji XV-lecia tej organizacji list następującej treści:

Światowa Federacja Młodzieży Demokratycznej
Budapeszt
VI, Benczur utca 34
Węgry — Magyarszag

Droży Przyjaciele!

Zbliżająca się piętnasta rocznica działalności ŚFMD i przypadający w związku z tym w dniach 10—16 listopada 1960 roku Światowy Tydzień Młodzieży — stają się powąжными wydarzeniami w życiu polskiej młodzieży i wszystkich jej organizacji. Zgodnie z naszymi wspólnymi zamiarami i w duchu uchwały Ogólnopolskiego Komitetu Współpracy Organizacji Młodzieżowych z września bieżącego roku — będą one manifestacją solidarności i uczuć przyjaźni, przeznaczą się do pogłębienia wychowania młodego pokolenia Polaków w duchu internacjonalizmu.

Pierwszym krokiem naszego Związku, Związku Harcerstwa Polskiego na arenie międzynarodowej po ukonstytuowaniu się jego władz — był akces do Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej, dokonany w styczniu 1957 roku. Podjęliśmy w ten sposób dobre tradycje dawnego ZHP, którego przedstawiciele wchodzili w skład polskiej delegacji na Światową Konferencję Młodzieży w Londynie przed piętnastu laty i znajdowali się wśród założycieli ŚFMD. Podjęliśmy — wraz z innymi polskimi organizacjami młodzieżowymi dobre tradycje Związku Młodzieży Polskiej, za którego pośrednictwem należała do ŚFMD w latach 1950—1956 Organizacja Harcerska.

W związku ze zbliżającą się rocznicą Naczelna Rada Harcerska podkreśla wartość, jakie Związek Harcerstwa Polskiego czerpie z członkostwa w Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej.

Poprzez przynależność do ŚFMD stajemy się w wspólnym interesie z organizacjami pionierskimi, ze wszystkimi tymi, którzy walczą o lepszą przyszłość świata.

Poprzez przynależność do ŚFMD popieramy siły okazujące czynną solidarność i pomoc naszym braciom, którzy walczą o niezawisłość swych krajów.

Poprzez przynależność do ŚFMD mamy ułatwiony dostęp do doświadczeń bratnich nam organizacji działających i dorastającej młodzieży; szczególnie interesujący jest dla nas dochówek w dziedzinie wiązania młodzieży z życiem, pozyskiwania kadł instruktorów, angażowania społeczeństwa w sprawy wychowania i organizacji dziecięcej, wychowania młodego i najmłodszego pokolenia w ścisłej więzi z klasą robotniczą i ludźmi pracy.

Warszawa, 24 października 1960 r.

LIST
NACZELNEJ RADY HARCERSKIEJ
z dnia 24 października 1960 r.
Z OKAZJI XV-LECIA ŚFMD

W dniu 24 października br. na posiedzeniu Naczelnej Rady Harcerskiej został uchwalony następujący tekst listu do wszystkich harcerów i harcerzy:

Druhny i Druhowie!

10 listopada 1960 roku mija 15 lat od dnia narodzin Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej.

Większość z Was nie pamięta wojny, ale nie raz opowiadali Wam o niej Wasi rodzice, Wasi nauczyciele i Wasi drużynowi. Wiele więc dobrze jak wiele waleczni Polacy i inne kraje od faszystów, Wiele, jak wielu Polaków oddało swoje życie, abyśmy dziś mogli cieszyć się pokojem. Przedstawiciele młodzieży ze wszystkich części świata utworzyli przed piętnastu laty Światową Federację Młodzieży Demokratycznej właśnie po to, aby już nigdy więcej nie było wojny.

Nasze Prawo Harcerskie mówi o tym, że harcerki i harcerze są przyjaciółmi „tych, co zmieniają świat na lepszy”. Jesteśmy przyjaciółmi wszystkich, którzy chcą, aby żaden naród nie znajdował się w niewolnym narodu. Aby wszyscy ludzie mieli równe prawa. Aby dzieci i młodzież całego świata mogły spokojnie uczyć się, wyjeżdżać na obozy, posiadać swoje świetlice, kluby, domy kultury; aby była dla nich zapewniona możliwość znalezienia pracy, kiedy dorosną. Tego samego chcą również i o to walczą nasi przyjaciele — wszyscy, którzy należą do Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej. ŚFMD popiera wszystkich, którzy dają, aby świat stał się lepszy. Wszystkie organizacje, które są członkami ŚFMD, okazują solidarność z młodzieżą w krajach kolonialnych, która pragnie wolności dla swojej ojczyzny i z młodzieżą tych krajów, które niedawno wolność zdobyły. A przecież każdy z Was złożył przysięgę całym życiem na przetrwanie o sprawiedliwość społeczną.

Pragniemy przyjaźnić się z dziećmi i młodzieżą z innych krajów. Wietn z Was brało udział w spotkaniach z naszymi sąsiadami — pionierami ze Związku Radzieckiego, Niemieckiej Republiki Demokratycznej i Czechosłowacji. Co roku są oni gośćmi na naszych obozach i co roku my ich odwiedzamy. Co roku od osmiu lat odbywa się w Cieplicach Międzynarodowy Pionierski Oboz Pokoju i co roku polscy harcerze i harcerki wyjeżdżają na międzynarodowe obozy do innych krajów. Wietn z Was pisze listy do swych zagranicznych przyjaciół, wymienia z nimi oznaki organizacyjne, znaczki pocztowe, widokówki, zdjęcia i różne pamiątki. Wraz z Wami uczestniczy co roku w największym na świecie zawodach sportowych — w Międzynarodowym Czworobój Lekkooletycznym „Świata Młodzieży”, pooblebiając przyjaźń między najmłodszymi sportowcami, których zreszta sięga obecnie 5 milionów. Właśnie ŚFMD uważa umacnianie przyjaźni między

Warszawa, 24 października 1960 r.

NACZELNA RADA HARCERSKA

dziećmi i młodzieżą wszystkich krajów za jedno ze swych zadań. Z inicjatyw ŚFMD już siedem razy spotkało się wiele tysięcy młodzieży ze wszystkich kontynentów na światowych festiwalach. Jeden z tych festiwali — jak pamiętacie — odbył się w Warszawie. Każdy z nich był świętem przyjaźni i radości. Hymn ŚFMD — pieśń „Naprzód, młodzieży świata!” — jest śpiewany we wszystkich językach świata i wszędzie oznacza braterstwo w walce o pokój i wolność.

Cieszy nas, że ŚFMD jest najpotężniejszą międzynarodową organizacją młodzieży. Należy do niej ponad 200 różnych organizacji, które działają w prawie 100 krajach. Znajduje się wśród nich 21 organizacji pionierskich. Światło ŚFMD, jej piętnaste urodziny, jest naszym świętem, bo polscy harcerze i harcerki — podobnie jak inne polskie organizacje młodzieżowe — są członkami Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej od początku jej istnienia. Dlatego nasz Związek — wspólnie ze Związkiem Młodzieży Socjalistycznej, Związkiem Młodzieży Wiejskiej i Zrzeszeniem Studentów Polskich — organizuje w listopadzie, w Światowym Tygodniu Młodzieży, wiele uroczystości, związanych z piętnastoletnicą naszej Federacji.

Zastanówcie się wraz z Waszymi drużynowymi, co zrobić w związku z tym w Waszym drużynie, w Waszej szkole, w Waszej wsi i dzielnicy miasta. Podejmiecie wspólne poczynania z naszymi kolegami z ZMS i ZMW. Wyślijcie pozdrowienia do ŚFMD i do Waszych zagranicznych przyjaciół, z którymi już nawiązaście kontakty. Nawigujcie nowe kontakty międzynarodowe. Zorganizujcie ciekawą zabawę, wieczernicę, wystawę. Zaprosicie do udziału w Waszych imprezach wszystkich Waszych koleżków i koleżanki. Zastanówcie się, jak Wasza drużyna mogłaby najlepiej współpracować z drużyną pionierską za granicą. Pomyślcie, jak my, polscy harcerze i harcerki, moglibyśmy okazać solidarność naszym braciom z krajów kolonialnych i nowo wyzwolonych. W tych wszystkich sprawach będzie Wam służyła rada i pomoc prawa harcerska — „Świat Młodych”, „Na przelaj”, „Drużyna”.

Druhny i Druhowie!

Obchody 15-lecia ŚFMD są naszym świętem — świętem organizacji i ludzi, którzy biorą aktywny udział w działalności Federacji i sprawy Federacji uważają za swoje własne sprawy.

NACZELNA RADA HARCERSKA

UCHWAŁA
NACZELNEJ RADY HARCERSKIEJ

z dnia 24 października 1960 r.

W SPRAWIE PORZĄDKU DZIENNEGO KOLEJNEGO VII PLENARNEGO POSIEDZENIA NRH

Związek Harcerstwa Polskiego coraz aktywniej bierze udział w rozwiązywaniu szeregu problemów z dziedziny zapewnienia dzieciom i młodzieży szkolnej warunków pełnego rozwoju. Szereg poczynań i inicjatyw terenowych, zebranych w „Tezach Głównej Kwatery Harcerstwa w związku z Międzynarodowym Dniem Dziecka” jest przykładem szerokiego wachlarza zadań podejmowanych przez drużyny i instancje Związku.

Naczelna Rada Harcerska uznając ogromne znaczenie tej problematyki i konieczność skupienia wokół

niej szerokiego frontu społecznych wychowawczych i przyjaćli dzieci postanawia:

1) Wnieść na porządek dzienny VII plenarnego posiedzenia NRH problematykę warunków, potrzebnych dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży szkolnej.

2) Powołać Komisję NRH w celu przygotowania referatu i projektu uchwały.

3) Zobowiązać wszystkich członków NRH do przeprowadzenia w chorągwiach i hufcach dyskusji w oparciu o materiały przygotowane przez komisję i przekazania Plenum NRH uwag i postulatów swego terenu.

Książki z serii

»ZASTĘPOWEMU NA UCHO«

M. Dañkowska: BŁĘKITNY KRZYŻ.	S. 76, z1 4,60
B. Gajdeczkowa, P. Rządca: CHATA ROBINSONA.	S. 76, z1 4,60
B. Gajdeczkowa, P. Rządca: UWAGA! BAKTERIA!	S. 76, z1 4,00
I. Strykowski: PALI SIĘ!	S. 76, z1 4,60

Można już nabyć na terenie całego kraju w kioskach „Ruchu”, składnicach CSH i księgarniach „Domu Książki”.

Polecacie wszystkim zastępowym!

Również w kioskach „Ruchu”!

można już kupić książki z cyklu „Nasze ogniska”

W. Chotomska: PRZEBIERANECY.	S. 136, z1 10,00
KRAMIK ROZMAITOCI.	S. 154, z1 10,00

Każdy tomik zawiera wiele ciekawego materiału ułatwiającego zorganizowanie ogniska, kominka, wieczornicy, przedstawienia itp. Dalsze tomiki w przygotowaniu.

Żądajcie także w księgarniach „Domu Książki” i składnicach CSH.

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO
GŁÓWNA KWATERA HARCERSTWA

Warszawa, dnia 1 czerwca 1960

ROZKAZ L. 10/60

6. CHORĄGWIE

6.1. Przyjęcie do wiadomości wyników wyborów

Chorągiew Warszawska

Przyjmuje do wiadomości kooptację do składu Komendy Chorągwi p. hm. Zbigniewa Dembowskiego z dniami 18.V.60 r.

Przyjmuje rezygnację ze składu Komendy Chorągwi p. hm. Sława Milewskiego z dniami 18.V.60 r.

6.3. Inne mianowania w komendach chorągwi

Mianuje w komendach chorągwi:

Chorągiew Kielecka

Z-ca Komendanta — hm. Stanisław Filipkowski
Kierownik Wydz. Młodzieży Starszej — p. hm. Bogusław Pasternak
Kierownik Wydz. Zuchów — hm. Marian Pionk
Kierownik Wydz. Organizacyjnego — hm. Marian Stachurski
Sekretarz Woj. Rady Przyjaćli Harcerstwa — hm. Tadeusz Gruszczyński

Chorągiew Krakowska

Z-ca Komendanta — hm. Adam Balon
Z-ca Komendanta — hm. Jerzy Grochal
Z-ca Komendanta — hm. Roman Ney
Kierownik Wydz. Młodzieży Młodszej — hm. Anna Szeliga
Kierownik Wydziału Młodzieży Wiejskiej — hm. Jan Bojan
Kierownik Wydz. Zuchów — p. hm. Irena Falszewska
Kierownik Wydz. Kształcenia Kadry — hm. Maria Lyczko

Kierownik Wydz. Obozów — hm. Władysław Piliński
Kierownik Wydz. Przyjaćli Harcerstwa — hm. Tadeusz Świąder
Kierownik Wydz. Propagandy i Imprez — hm. Janusz Andruskiewicz
Kierownik Wydz. Ogólnego — p. hm. Sylwester Sadek
Kierownik Wydz. Fin.-Gospod. — Jan Marceak

Chorągiew Zachodnio-Pomorska

Z-ca Komendanta — p. hm. Ryszard Kowalski
Kierownik Wydz. Młodzieży Młodszej — hm. Mieczysław Sadowski
Kierownik Wydz. Zuchów — p. hm. Józef Zagórski
Kierownik Wydz. Obozów — p. hm. Kazimierz Jaskot
Kierownik Wydz. Finans.-Gosp. Główny Księgowy — p. hm. Bolesław Zagórski
Komendant Chorągwianego HOT — hm. Edmund Sreedyński

Chorągiew Warszawska

Z-ca Komendanta — p. hm. Zbigniew Dembowski z ważnością od 18.V.60 r.

Kierownik Wydziału Pracy Drużyn i Hufców — hm. Kazimierz Burchard

z ważnością od 18.V.60 r.

Kierownik Wydz. Zaplecza — p. hm. Zbigniew Dembowski z ważnością od 18.V.60 r.

6.4. Mianowania członków komisji prób

Mianuje Komisję Prób Instruktorskich na Stopień Podharcmistrza(y) i Przewodnika(czki) przy Komendzie Chorągwi Kieleckiej w składzie:

Przewodniczący — hm. Stanisław Filipkowski
Z-ca Przewodn. — hm. Marian Pionk
Sekretarz — p. hm. Leokadia Boğan
Członkowie: — hm. Tadeusz Gruszczyński
— hm. Tadeusz Król
— p. hm. Janusz Kucharski
— hm. Natalia Machalowa
— hm. Marian Stachurski

6.6. Inne zwolnienia w komendach chorągwi

Zwalniam z pełnionych funkcji dotychczasowe składy Komend Chorągwi: Kieleckiej, Krakowskiej i Zachodnio-Pomorskiej.

W Komendzie Chorągwi Warszawskiej zwalniam z funkcji:

Kierownik Wydz. Pracy Drużyn i Hufców — hm. Sław Milewski z ważnością od 18.V.60 r.
Kierownik Wydz. Zaplecza — hm. Kazimierz Burchard z ważnością od 18.V.60 r.

6.7. Zwolnienia w komisjach prób

Zwalniam dotychczasowy skład Komisji Prób Instruktorskich na Stopień Podharcmistrza(y) i Przewodnika(czki) przy Komendzie Chorągwi Kieleckiej.

8. MIANOWANIA INSTRUKTORÓW

8.1. Lista zarejestrowanych instruktorów (zweryfikowanych)

Wykaz instruktorów zweryfikowanych przez Komisję Weryfikacyjną przy GKH:

Główna Kwatera

Władysław Berent — podharcmistrz

Chorągiew Bydgoska

Ignacy Jalozyński — harcmistrz

Chorągiew Gdańska

Henryk Nogajski — podharcmistrz (z wnioskiem o mianowanie harcmistrzem).

8. URLÓPY, REZERWA, ZMIANY PRZYDZIAŁÓW, COFNIĘCIA STOPIEŃ, KARY ORGANIZACYJNE, ZWOLNIENIA INSTRUKTORÓW

9.2. Zmiany przydziału

Przenoszę p hm. Zbigniewa Dembowskiego z Głównej Kwatery do Chorągwi Warszawskiej z dniem 18.V.60 r.

10. ODZNACZENIA

10.1. Pochwaly i wyróżnienia

Podaję do wiadomości, że Główna Kwatera Harcerstwa postanowiła:

— udzielił pochwały zespołowi przygotowującemu organizacyjnie i programowo II Międzynarodowe Seminarium Działaczy Organizacji Dziecięcych i Młodzieżowych za ofiarność i wkład pracy, które przyczyniły się do pomyślnego przebiegu i dobrych wyników Seminarium.

— udzielił pochwały Komendzie Chorągwi, Instruktorom i młodzieży harcerskiej Chorągwi Warszawskiej

C z u w a j !

Naczelnik Harcerstwa
(-) Zofia Zakrzewska, hm.

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO GŁÓWNA KWATERA HARCERSTWA

ROZKAZ L. 11/60

6. CHORĄGWIE

6.4. Mianowanie członków komisji prób

Mianuję Komisję Prób Instruktorskich na Stopień Podharcemistrza(yni) i Przewodnika(cecki) przy komendach chorągwi:

Chorągiew Krakowska

Przewodniczący — hm. Jerzy Grochal
Z-ca Przewodn. — hm. Zygmunt Jamróży
Sekretarz — hm. Andrzej Bukowski
Członkowie: — hm. Adam Balon
— hm. Jan Bojan
— p hm. Irena Faliszewska
— hm. Roman Ney
— hm. Aleksander Nidecki
— hm. Roman Wolnik

Chorągiew Warmińsko-Mazurska

Przewodniczący — hm. Piotr Banach
Sekretarz — hm. Bogdan Cibor
Członkowie: — hm. Kazimierz Grynis
— p hm. Jadwiga Jantelak
— hm. Barbara Jankowska
— hm. Stefan Kucharski
— hm. Bogusław Lemke

i Katowickiej, za wzorowe wywiązanie się z obowiązków gospodarzy Seminarium;
— podziękować: Komendzie Chorągwi, Instruktorom i młodzieży Chorągwi Krakowskiej za zorganizowanie pobytu uczestników Seminarium w ich mieście.

11. SPROSTOWANIA

W Rozkazie L. 9/60 z dnia 1.V.60 r. omyłkowo nie zamieszczono:

8.3. Przyznanie stopnia podharcemistrza(yni)

Chorągiew Zachodnio-Pomorska

Stanisław Cudniewicz
Helena Czernichowska
Władysław Janowski
Stanisław Korzec
Kazimierz Kowandy
Roman Szymkowski
Henryk Tomczak
Władysław Walerczyk

Warszawa, dnia 1 lipca 1960 r.

— hm. Paweł Szawłowski
— hm. Jadwiga Ulanowska

6.7. Zwolnienia w komisjach prób

Otwieram dotychczasowe składki Komisji Prób Instruktorskich na Stopień Podharcemistrza(yni) i Przewodnika(cecki) przy Komendzie Chorągwi Krakowskiej.

8. MIANOWANIA INSTRUKTORÓW

8.1. Lista instruktorów zarejestrowanych (zweryfikowanych)

Podaję do wiadomości, że Komisja Weryfikacyjna przy Głównej Kwaterze zweryfikowała dh. Zbigniewa Stoka z Chorągwi Warszawskiej w stopniu podharcemistrza.

8.5. Otwarcie próby na stopień harcemistrza(yni)
Otwieram próbę na stopień harcemistrza(yni) następującym druhom i druhom:

Główna Kwatera

p hm. Janusz Kawka
p hm. Romuald Piętkowski

Chorągiew Katowicka

p hm. Błażej Adamczyk
p hm. Józef Botko
p hm. Jerzy Boryczka
p hm. Stanisław Bucki
p hm. Henryk Dybula
p hm. Jerzy Fent
p hm. Włodzimierz Józefowicz

p hm. Marian Jurga
p hm. Marian Kos
p hm. Bolesław Pekala
p hm. Stanisław Soria
p hm. Jerzy Studziński
p hm. Tadeusz Zgrabczyński

Chorągiew Kielecka

p hm. Wacław Bielostradek
p hm. Leokadia Bogoń
p hm. Jerzy Drogomirecki
p hm. Jerzy Groszek
p hm. Edward Jonezyk
p hm. Ludmila Mazurkiewicz
p hm. Bogusław Pasternak
p hm. Zdzisław Szczęśniak

Chorągiew Krakowska

p hm. Zofia Cygal
p hm. Antoni Bahr
p hm. Stanisława Hild
p hm. Adam Jelonek
p hm. Zdzisław Karpiński
p hm. Mieczysław Karwiński
p hm. Stanisław Mandeki
p hm. Józef Ruszarczyk

C z u w a j !

p hm. Stanisław Rusek
p hm. Janina Wenda

Chorągiew Ziemi Łódzkiej
p hm. Józef Kołodziejczyk

Chorągiew Warmińsko-Mazurska

p hm. Kazimierz Błaszowski
p hm. Antoni Cwiklik
p hm. Jadwiga Jantelak
p hm. Jan Laskowski
p hm. Ksenia Miller
p hm. Stefan Nieroda
p hm. Włodzimierz Obłowski
p hm. Feliks Pawłowski
p hm. Kazimierz Podeworny
p hm. Józef Szypulski
p hm. Filomena Uss
p hm. Borys Zagalkowicz

Chorągiew Rzeszowska

p hm. Stanisław Sikora (z ważnością od dn. 1.V.60r.)

Chorągiew Warszawska

p hm. Zdzisław Halicki
p hm. Zbigniew Justowski
p hm. Józefa Skubis

Naczelnik Harcerstwa
(-) Zofia Zakrzewska, hm.

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO GŁÓWNA KWATERA HARCERSTWA

Warszawa, dnia 22 lipca 1960 r.

ROZKAZ L. 12/60

8. MIANOWANIA INSTRUKTORÓW

Chorągiew Katowicka

p hm. Bronisława Pawłowska

Chorągiew Kielecka

p hm. Jan Kucharski
p hm. Henryk Winiarski

Chorągiew Krakowska

p hm. Maria Bocheńska
p hm. Bernard Cembrzyński
p hm. Janina Dyrowa
p hm. Irena Faliszewska
p hm. Tadeusz Lach
p hm. Bernard Michałowski
p hm. Zenon Morawiec
p hm. Adam Rozkrut
p hm. Sylwester Sadek
p hm. Barbara Socha
p hm. Eugeniusz Starowicz
p hm. Władysław Włoch
p hm. Kazimierz Wnętrzycki

Chorągiew Opolska

p hm. Czesław Chabrzyk
p hm. Jan Czepiera

8.2. Przyznanie stopnia harcemistrza(yni)

Na wniosek Komisji Weryfikacyjnej przy Głównej Kwaterze Harcerstwa przyznaję stopień harcemistrza Henrykowi Nogańskiemu z Głównej Kwatery.

Na wniosek Komisji Prób przyznaję stopień harcemistrza(yni) następującym druhom i druhom:

Główna Kwatera

p hm. Maria Dańkowska
p hm. Tadeusz Filipkowski
p hm. Michał Gardowski
p hm. Jerzy Kasprzak
p hm. Zbigniew Pawłowski
p hm. Janina Szusznik
p hm. Jan Stykowski

Chorągiew Białostocka

p hm. Krystyna Kapuścińska
p hm. Zbigniew Poporzelski
p hm. Amelia Snopkówna
p hm. Walentyna Omeliańczuk-Tiszczenko
p hm. Stefan Tulak

phm. Zbigniew Domański
phm. Jan Kajca
phm. Teresa Kwidłowska
phm. Julian Nowak
phm. Adam Nowakowski
phm. Jerzy Richter
phm. Henryk Skolik
phm. Adolf Swidrak
phm. Władysław Wojtus

Chorągiew Wielkopolska

phm. Tadeusz Berczyński
phm. Tadeusz Brzeziński
phm. Henryk Choiniak
phm. Elżbieta Czepielindo
phm. Kazimierz Dyderski
phm. Jan Dymkowski
phm. Maria Jańczak
phm. Marian Lagodziński
phm. Stanisław Stawski
phm. Tadeusz Steinmetz
phm. Stefan Wojtczak

Chorągiew Warszawska

phm. Józef Bekasiak
phm. Miłozz Czyżewski
phm. Barbara Dobrowolska
phm. Klara Dolniak
phm. Barbara Maławska-Gadowska
phm. Stefan Glowicki
phm. Irena Jaskłowska
phm. Jerzy Kozdrak
phm. Anna Lubońska
phm. Witold Niewiadomski
phm. Stefan Przewalski
phm. Jerzy Stadler
phm. Anna Szyfer
phm. Amelia Tułin
phm. Wojciech Wyróbek
phm. Danuta Wojtczak

Chorągiew Mazowiecka

phm. Władysław Krzywoń
phm. Janusz Rafał
phm. Henryk Zuchowicki
phm. Bogdan Zukowski

Chorągiew Dolnośląska

phm. Janusz Jarosiński
phm. Ryszard Krassowski
phm. Anna Lyszcz
phm. Tadeusz Staniecik

Czuwaj!

8.3. Przyznanie stopnia podharcemistrza(yni)
Na wniosek Komisji Prób przyznaje stopień podharcemistrza(yni) ze specjalnością harcercją następującym druhnom i druhom:

Główna Kwatera

Stanisław Baweł
Zygmunt Chudzik
Adam Motul

Chorągiew Katowicka

Mieczysław Baranowski
Stefan Dąbrowiak
Wiktor Kempny
Genowefa Maga
Antoni Opółd
Alfred Pająk
Helena Rojewska
Wiesław Wiązania

Chorągiew Kielecka

Tadeusz Hajka
Władysław Michałski
Józef Mikielwicz
Teresa Kubik
Bogusław Kopeć
Julia Tatomir

Chorągiew Ziemi Łódzkiej

Maria Blasiak
Leonia Cichalewska
Irena Kiekowska
Andrzej Kłosiński
Marian Nowakowski
Helena Rajską
Bożena Tyras
Włodzimierz Wachala

Chorągiew Warszawska

Lidia Neuman

Na wniosek Komisji Prób przyznaje stopień podharcemistrza(yni) ze specjalnością zachową następującym druhnom i druhom:

Chorągiew Katowicka

Krystyna Aleksiejuk
Felicia Borowy
Maria Jagusiak
Grażyna Loster
Stanisław Strychalski

Naczelnik Harcerstwa
(—) Zofia Zakrzewska, hm.

GOSPODARUJEMY SAMI

W. Śniegucki: WYCHOWANIE GOSPODARCZE W DRUŻYNIE S. 205, z1 5,00

to książki potrzebne w pracy każdemu drużynowemu
Do nabycia w składniach CSH i księgarniach „Domu Książki”.

S. 256, z1 13,00

**ZWIAZEK HARCECERSTWA POLSKIEGO
GŁÓWNA KWATERA HARCECERSTWA**

Warszawa, dnia 1 września 1960 r.

ROZKAZ L. 13/60**1. ZARZĄDZENIA STAŁE OBOWIĄZUJĄCE****1.1. Zatwierdzenie instrukcji i regulaminów**

Zatwierdzam „Regulamin Honorowej Odznaki Ofensywy Zuchowej”, stanowiący załącznik do niniejszego rozkazu.

2. ZARZĄDZENIA BIEŻĄCE

2.1. Zatwierdzam program Harcerskiej Jesieni Przyjaźni drużyn starszoharcerskich. W celu pokierowania akcją powołuje Sztab Harcerskiej Jesieni Przyjaźni, jego Szefem mianuję hm. Mieczysława Krajewskiego.

Jednocześnie w związku z wejściem w życie Znaku Przyjaźni, unieważniam dotychczas obowiązujący znak Harcerskiej Służby Przyjaźni. Po wykonaniu zadań Sztab rozwiązuje się automatycznie.

6. CHORĄGWIE**6.1. Przyjęcie do wiadomości wyników wyborów**

Przyjmuję do wiadomości rezygnację ze składu Komendy Chorągwi Białostockiej hm. Wacława Jakubowskiego.

Przyjmuję do wiadomości kooptację do składu Komendy Chorągwi Warszawskiej hm. Romana Muranego oraz rezygnację ze składu Komendy hm. Antoniego Guryckiego.

Przyjmuję do wiadomości rezygnację ze składu Komendy Chorągwi Zielonogórskiej hm. Mieczysława Preisa.

6.2. Mianowania komendantów chorągwi

Mianuję komendantami chorągwi:
Chorągiew Białostocka — phm. Bronisław Ignasiak
Chorągiew Warszawska — hm. Roman Muranyi
Chorągiew Zielonogórską — hm. Janusz Brzózka

6.3. Inne mianowania w komendach chorągwi

W Komendzie Chorągwi Katowickiej mianuję:
Kierownik Wydziału Programowego — hm. Zdzisław Korzec
Komendant Chorągwanego HOT — phm. Mieczysław Branka

W Komendzie Chorągwi Rzeszowskiej mianuję:
Kierownik Wydziału Pracy Hufców — hm. Julian Burdzel

Kierownik Wydziału Młodzieży Młodszej — hm. Zbigniew Wal

Kierownik Wydziału Współdziałalności i RPH — Stanisław Nowakowski

W Komendzie Chorągwi Zachodnio-Pomorskiej mianuję:

Z-ca Komendanta Chorągwi — hm. Antoni Zajac

6.5. Zwolnienia komendantów chorągwi

Zwalniam z funkcji komendantów chorągwi:
Chorągiew Białostocka — hm. Wacław Jakubowski
Chorągiew Warszawska — hm. Antonina Gurycka
Chorągiew Zielonogórską — hm. Mieczysław Preis
Składam Druhinie i Druhom serdeczne podziękowanie za dotychczasową pracę.

6.6. Inne zwolnienia w komendach chorągwi

W Komendzie Chorągwi Łódzkiej zwalniam z funkcji:

Z-ca Komendanta Chorągwi — hm. Anna Dylkowska

W Komendzie Chorągwi Rzeszowskiej zwalniam z funkcji:

Kierownik Wydziału Organizacyjnego — hm. Julian Burdzel

Kierownik Wydziału RPH — hm. Zbigniew Wal

Kierownik Wydziału Młodzieży Młodszej — hm. Zofia Nowakowska

W Komendzie Chorągwi Zielonogórskiej zwalniam z funkcji: Z-ca Komendanta Chorągwi — hm. Janusz Brzózka

8. MIANOWANIA INSTRUKTORÓW**8.1. Lista zarejestrowanych instruktorów (zweryfikowanych)**

Podaję do wiadomości, że Komisja Weryfikacyjna przy GKH zweryfikowała dh. Jana Mędryka w stopniu podharcemistrza i ustaliła jego przydział służbowy do Chorągwi Ziemi Łódzkiej.

8.5. Otwarcie próby na stopień harcemistrza(yni)

Otwieram próbę na stopień harcemistrza phm. Bronisławi Ignasiakowi z Chorągwi Białostockiej.

9. URLOPY, REZERWA, ZMIANY PRZYDZIAŁÓW, COFNIĘCIE STOPNI, KARY ORGANIZACYJNE, ZWOLNIENIA INSTRUKTORÓW**9.2. Zmiany przydziału**

Przenoszę hm. Mieczysława Preisa z Chorągwi Zielonogórskiej do Chorągwi Gdańskiej.

Czuwaj!

Naczelnik Harcerstwa
(—) Zofia Zakrzewska, hm.

(Załącznik do Rozkazu GKX L. 13/60)

REGULAMIN
HONOROWEJ ODZNAKI OFENSZY WUCHOWEJ

§ 1.

Odznaczenie nosi nazwę „Honorowa Odznaka Ofensy Wuchowej”. Odznaka wykonana jest w metalu i przedstawia głowę białego orla i litery ZHP na prostokątnym polu.

§ 2.

HOOZ przyznawana jest przez Główną Kwaterę Harcerstwa. Otrzyma ją mogą instruktorzy ZHP i osoby spoza harcerstwa, które posiadają zasługi na polu realizacji zadań ofensywu wuchowej.

§ 3.

HOOZ otrzyma może instruktor ZHP, który: — Prowadzi dłużej niż dwa lata drużynę wuchową, posiada przynajmniej stopień przewodnika ze specjalnością wuchową, systematycznie dokształca się, jest aktywnym członkiem swojego kręgu pracy i przygotowal do samodzielnego prowadzenia drużyny wuchów kilku ze swoich przybochnych.

— Dłużej aniżeli dwa lata jest namiestnikiem lub instruktorem referatu wuchowego w komendzie hufca ZHP, prowadzi szkolenie drużynowych i aktywny grup podwukowych, ukończył kurs podharcmistrzowski ze specjalnością wuchową, systematycznie dokształca się w problematyce pedagogicznej, wzorowo organizuje działalność drużyn i kręgu pracy na terenie swojego hufca na rzecz realizacji zadań ofensywu wuchowej.

— Dłużej aniżeli dwa lata jest instruktorem wydziału wuchów komendy chorągwi ZHP lub Działu Zu-

chów Głównej Kwatery Harcerstwa, posiada stopień podharcmistrza ze specjalnością wuchową, bierze udział w szkoleniu instruktorów, systematycznie pogłębia swoją wiedzę pedagogiczną i wzorowo wywiązuje się ze swych obowiązków instruktorów.

— Nie pracując bezpośrednio w ruchu wuchowym, przez swoją działalność przyczynia się do realizacji zadań ofensywu wuchowej na szczeblu drużyny harcerskiej, szczerp, hufca, chorągwi lub Głównej Kwatery Harcerstwa.

§ 4.

HOOZ otrzyma może każdy, kto na swoim odcinku pracy stwarza instruktorom ZHP szczególnie korzystne warunki dla realizacji zadań ofensywu wuchowej.

§ 5.

HOOZ otrzyma może drużyna, szczerp harcerski, hufec lub chorągiew ZHP, w której wzorowo przebiega realizacja zadań ofensywu wuchowej.

§ 6.

HOOZ przyznawana jest przez Główną Kwaterę Harcerstwa na wniosek komendy chorągwi ZHP lub Działu Wuchów GKX. Decyzja o odznaczeniu odznaki ogłaszana jest w rozkazach GKX.

§ 7.

Rejestr odznaczonych prowadzi Główna Kwatera Harcerstwa.

Warszawa, dnia 5 września 1960 r.

ROZKAZ SPECJALNY L. 14/60

Październik jest miesiącem wzmożonej działalności upowszechniania idei i praktyki oszczędzania. W tej ogólnokrajowej imprezie uczestniczą wszystkie resorty, instytucje, organizacje społeczno-polityczne i szkolne. Na okres ten przypada szereg przedsięwzięć organizacyjnych i propagandowych.

Jednym z podstawowych kierunków naszego Związku jest wychowanie gospodarcze młodzieży i tym samym podnoszenie kultury gospodarczej.

Osiągnięcie tych celów ułatwia bezpośredni udział harcerzy i drużyn harcerskich w działalności gospodarczej Szkolnych Kas Oszczędności. Efekty działalności i drużyn harcerskich w działalności gospodarczej widoczne. Młodzież coraz wyraźniej odczuwa potrzebę oszczędnego gospodarowania wartościami własnymi i społecznymi, posiada coraz większe zrozumienie dla pieniądza i jego wartości, nabiera właściwego szacunku dla pracy i twórczego wysiłku człowieka.

Powstała rola w pracy uświadamiającej i wychowawczej nad oddzielnym, systematycznym krzewieniem idei oszczędności przypada w udziale naszemu Związkowi. Aktywne włączenie się ZHP do działania

w Miesiącu Upowszechniania Oszczędności winno polegać na maksymalnym wykorzystaniu wszystkich form pracy i winno przebiegać pod hasłem: „Oszczędzanie świadectwem dojrzałości społecznej harcerza”.

W miesiącu Upowszechniania Oszczędności wysiłkiem nasz należy skoncentrować na następujących zadaniach:

— przegląd, uporządkowanie i inwentaryzacja sprzętu drużyn, hufców, chorągwi i Głównej Kwatery,

— sfinansowanie akcji wprowadzenia harcerskich książeczek oszczędnościowych PKO do drużyn i szczerpów,

— przystąpienie drużyn harcerskich do konkursu „Śląskiem Szatafey Oszczędnych” — organizowanego przez Ministerstwo Oświaty, GKX, „Błękitną Szatafey” i PKO (regulamin w załączeniu),

— włączenie drużyn do imprez organizowanych przez szkoły z okazji Miesiąca Upowszechniania Oszczędności (specjalne zbiórki), wycieczki do najbliższego oddziału PKO celem zapoznania młodzieży z czynnościami z zakresu obrotu oszczędnościowego, wystawianie filmów i przezroczy, zwiedzanie wystaw,

opiniaka, gawędy, udział w korowodach młodzieżowych itp.

— współdziałanie w właściwym kolportażu materiałów propagandowych wydawanych przez PKO specjalnie z okazji Miesiąca Upowszechniania Oszczędności, jak chorągiewki z emblematem PKO, plakaty, wywieszki, afisze, ulotki itp.

Uroczyste inauguracja Miesiąca Upowszechniania

Cz u w a j !

Naczelnik Harcerstwa
(—) Zofia Zakrzewska, hm.ZWIĄZEK HARCEKSTWA POLSKIEGO
GŁÓWNA KWATERA HARCEKSTWA

Warszawa, dnia 30 września 1960 r.

ROZKAZ SPECJALNY L. 15/60

Instruktorzy, Instruktorzy, Druhny i Druhowie! Zbliża się 12 października, święto Ludowego Wojska Polskiego.

Cale społeczeństwo dumne jest z przeszłości ludowej armii, jej pełnych ofiarności i męstwa tradycji. Walka partyzantów i żołnierzy Polski Podziemnej w czasie ostatniej wojny — to piękna kartka narodowych dzieł. Tyko nieliczne narody i społeczeństwa taką kartą mogą się pochwalić.

Wszystkie fronty II wojny światowej widziały męstwo polskich żołnierzy.

Wzięj lepszej, wojnej od najęźźków ojczyzny nosili w sercach ci, którzy walczyli i ginęli na zachodzie i północy Europy, w Narwiku, we Włoszech, w Wielkiej Brytanii, wszędzie tam, gdzie można było zadać cios hitlerowskiej hydrze.

Na terenie kraju nierówna, ale nieugięta i skuteczna walkę prowadzili z faszystami oddziały Gwardii a później Armii Ludowej, a na terenach ZSRR — pierwsze regularne jednostki WP.

Na szlaku walk od Lenino do Berlina 300-tysięczna armia polska walczyła u boku armii radzieckiej o Polskę sprawiedliwą — socjalistyczną.

„Sprzeż głę i ręk” żołnierzy polski niósł umęczonej Ojczyźnie wolność, umęczonej ludowi radość i chleb. A gdy na granach Berlina obok radzieckiego zapołażył zwycięski sztandar polski i we wszystkich prawie językach świata rozbrzmiało słowo wolność — dla polskiego żołnierza walka nie skończyła.

— Władcywa band faszystowskich, rozminowywanie miast i wsi, budowa dróg i mostów — oto był chleb codzienny Ludowej Armii.

Wiele znamy przykładów głębokiego umiłowania przez wojsko ludowe, ludowej ojczyzny. Wiele od na-

Cz u w a j !

Naczelnik Harcerstwa
(—) Zofia Zakrzewska, hm.

Drogi wydanie! Rozszerzone i poprawione!
książki
S. Sosnowskiego: Z KSIĄŻKA DO LUDZI.
Znajduje się już w sprzedaży. Gdzie? — W składniach CSK i księgarniach „Domo Książki”.

S. 160, zł 9,00

II MIĘDZYNARODOWE SEMINARIUM
DZIAŁACZY ORGANIZACJI
DZIECIĘCYCH I MŁODZIEŻOWYCH
Warszawa, maj 1960 r.

KOMUNIKAT

W dniach 12-18 maja 1960 r. odbyło się w Warszawie w inicjatywy Związku Harcerstwa Polskiego II Międzynarodowe Seminarium Działaczy Organizacji Dziecięcych i Młodzieżowych.

W Seminarium wzięło udział 64 uczestników i 1 obserwator, reprezentujących 29 organizacji krajowych z następujących 22 krajów: Austria, Belgia, Bułgaria, Dania, Finlandia, Francja, Wielka Brytania, Węgry, Izrael, Włochy, Mongolia, Norwegia, Polska, Niemiecka Republika Demokratyczna, Demokratyczna Republika Wietnamu, Niemiecka Republika Federalna, Chińska Republika Ludowa, Rumunia, Szwecja, Czechosłowacja, Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich, Jugosławia. Wzięły także udział delegacje organizacji międzynarodowych: Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej, Światowej Demokratycznej Federacji Kobiet, Międzynarodowej Federacji Bojowników Ruchu Oporu, a także przedstawiciel Polskiego Komitetu do Spraw UNESCO. W składzie delegacji organizacji międzynarodowych znajdowali się przedstawiciele Konga, Kuby, Węgier, Polski, Szwecji i ZSRR.

Dyskusję na Seminarium zapoczątkował referat przedstawiany przez Związek Harcerstwa Polskiego na temat „Zadania ruchów dziecięcych i młodzieżowych wobec problemów współczesnego świata”. W toku Seminarium pracowało 5 komisji, które zajmowały się następującymi tematami:

- Metody wychowania społecznego i kształcenia kadr.
- Przyjaźń między dziećmi różnych narodów, kształtowanie postawy humanistycznej przeciwko neofaszystom, kolonializmowi, rasizmowi i antysemityzmowi.
- Wpływ rozwoju nauki i techniki na wychowanie.
- Inicjatywa i samorządność dzieci, role grupy dzieci i dostarczanie młodzieży w wychowaniu; organizacja a szkoła i rodzina.
- Problemy kodyfikacji w wychowaniu.

Dyskusje i prace Seminarium wykazały, że jego uczestnicy szczerze przybyli z krajów o różnych systemach ustrojowych i reprezentują rozmaite poglądy polityczne i religijne, są zjednoczeni w swym pragnieniu, ażeby dzieci całego świata żyły pełnym i szczęśliwym życiem.

Uczestnicy Seminarium są zdania, że dla realizacji tego postulatów niezbędne jest osiągnięcie pełnego odprężenia i klimatu zaufania w stosunkach międzynarodowych, wstrzymanie dalszych doświadczeń z bronią nuklearną, powołanie rozdziału oraz rozstrzygnięcie na drodze pokojowej konfliktów między narodami.

Wielką odpowiedzialność wobec narodów za dolenie wszelkich starań dla osiągnięcia trwałego pokoju ponoszą na mocarstwach i międząch stanu. Jednocześnie uczestnicy Seminarium świadomi są swej odpowiedzialności i zadań, jakie spoczywają na ich wychowawcach i młodzieży. Uważają jednocześnie, że

wzajemne spotkania, kontakty — w tym także seminarium międzynarodowe — efektywnie przyczynić się mogą do sprawy dla wszystkich narodów najważniejszej — do sprawy zachowania pokoju.

W toku Seminarium rozpatrzone szereg istotnych problemów wychowawczych, takich jak:

- kształtowanie aktywnej postawy społecznej młodzieży;
- kształtowanie postawy aktywnego humanizmu przeciwstawiającego się wszelkiej dyskryminacji rasowej, koncepcjom neofaszystowskim; kolonializmowi i innym antyhumanitarnym postawom społecznym;
- rozwijanie przyjaźni między dziećmi i młodzieżą różnych narodów;

- rozwijanie zainteresowań technicznych młodzieży i utrwalanie przekonania, że zdobywcze nauki i techniki powinny służyć dobru całej ludzkości;
- rozwijanie inicjatywy i samodzielności dzieci i młodzieży, kształtowanie umiejętności samodzielnego działania w zespole dla społecznych potrzeb i celów;
- kształcenie wychowawców w duchu postępi i pokoji, o wysokim poziomie moralnym i pedagogicznym.

Seminarium rozpatrywało również problemy kodyfikacji w wychowaniu, stwierdzając potrzebę wymiaru poglądów i doświadczeń na szereg tematów dotyczących psychologicznego rozwoju dziecka.

Uczestnicy Seminarium opierając się na doświadczeniach Seminarium brukselskiego i warszawskiego uważają, że jest celowe i możliwe kontynuowanie tego rodzaju inicjatyw. W tym celu uczestnicy wyznaczyli ze swego grona grupę inicjatyw zlożoną z przedstawicieli organizacji dzieci i młodzieży Francji, Wielkiej Brytanii, Polski, Związku Radzieckiego, jednego z krajów Azji oraz jednego z nowo wyzwolonych krajów Afryki, zaproszonych przez grupę inicjatyw. Grupę tę zobowiązuje się do zwolnienia w okresie 1-3 lat kolejnego seminarium oraz do przeprowadzenia konsultacji co do miejsca i problematyki następnego Seminarium. Grupa ta jest organizatorem Seminarium, określi jego program i wyśle zaproszenia. Dyskusyjnie się jednocześnie na sekretarza tej grupy przedstawiciela Związku Harcerstwa Polskiego.

Jednym z pierwszych zadań grupy inicjatyw powinno stać się poinformowanie o przebiegu warszawskiego Seminarium i o dalszych planach organizacji międzynarodowych, zajmujących się sprawami dzieci i młodzieży.

Następne seminarium, podobnie jak dotychczasowe, powinno być otwarte dla wszystkich organizacji, instytucji i osób, którym bliska jest troska o dobro i szczęście dziecka.

WAŻNE!

dla — INSTRUKTORÓW

— DRUŻYNOWYCH

— INSTANCI HARCERSKICH

— WSZYSTKICH HARCERZY

Wydawnictwo Harcerskie mając na uwadze dotychczasowe trudności, na jakie napotykalifitse przy zakupie książki harcerskiej w miejscu swojego zamieszkania oraz pragnąc przyczynić się do szerszego jej upowszechnienia, zawarto porozumienie z Centralą Księgarstwa „Dom Książki” by książka harcerska **umiała się w sprzedaży we wszystkich księgarniach „Domu Książki” na terenie całego kraju.**

Poniżej podajemy tekst porozumienia:

POROZUMIENIE

zawarte w dniu 2 listopada 1960 r. pomiędzy Centralą Księgarstwa „Dom Książki” i Wydawnictwem Harcerskim w sprawie zacięnienia współpracy z siecią detaliczną „Dom Książki” w zakresie sprzedaży książek Wydawnictwa Harcerskiego — treści następującej:

1. Przedsiębiorstwa Państwowe „Dom Książki” ustanawia księgarnie, które zobowiązuje do posiadania na składzie pełnego asortymentu książek Wydawnictwa Harcerskiego.
2. Wydawnictwo Harcerskie zobowiązuje się zamieszczać w wydawanych przez siebie czasopiśmie adresy księgarni prowadzących pełny asortyment książek Harcerskich.
3. Przedsiębiorstwa Państwowe „Dom Książki” zalicza pozostałym księgarskom ogólnosortymentowym, w szczególności księgarskom powiatowym, prowadzenie sprzedaży książek Wydawnictwa Harcerskiego w asortymencie dotychczasowego do potrzeb obsługiwanych przez siebie terenu. Asortyment książek w tych księgarskach będzie ustalany przez kierowników księgarni przy zasięgnięciu opinii miejscowej Komendy Hufca Harcerskiego.
4. Zaopatrzenie księgarń w książki Wydawnictwa Harcerskiego będzie odbywało się z magazynów „Składnicy Księgarskiej” na warunkach zakupu.
5. Księgarnie zobowiązane do prowadzenia pełnego asortymentu książek Wydawnictwa Harcerskiego mogą wypełnić swoje zapasy książek Wydawnictwa Harcerskiego z łał ubelony na warunkach komisji okresowego. Dostawa książek na tych warunkach będzie następowała na wniosek przedsiębiorstwa „Dom Książki” skierowany wraz z zamówieniem do Wydawnictwa Harcerskiego. Wysyłka książek na warunkach komisji okresowego będzie dokonywana przez „Składnicę Księgarską” na podstawie specyfikacji otrzymanych od Wydawnictwa Harcerskiego. Zwrot książek z komisji okresowego będzie dokonywany przez przedsiębiorstwa „Dom Książki” z jednego miejsca (zwrotowi) do magazynu Wydawnictwa Harcerskiego, Warszawa, ul. Konopnickiej Nr 6.
6. Księgarnie współpracujące z bibliotekami szkolnymi i publicznymi przy oferowaniu książek tym bi- bliotekom do zakupu będą każdorazowo uwzględniali również książki Wydawnictwa Harcerskiego.

7. Księgarnie współpracujące z gminnymi spółdzielniami i spółdzielniami uczniowskimi przy zaopatrywaniu w książki tych spółdzielni uwzględniają w ofertach również książki Wydawnictwa Harcerskiego.

8. Wydawnictwo Harcerskie zobowiązuje się pozyskać przez siebie zamówienia odbiorców zarówno indywidualnych jak i zbiorowych przekazywać do zrealizowania księgarskom położonym najbliższe miejsca zamieszkania odbiorcy, w zasadzie zaś księgarskom dysponującym pełnym asortymentem książek Wydawnictwa Harcerskiego.

9. Wydawnictwo Harcerskie udzieli księgarskom „Domu Książki” pomocy w zakresie reklamy i propagandy swoich wydawnictw w postaci prospektów, katalogów, ulotek oraz w nawiązaniu kontaktów z miejscowymi organizacjami harcerskimi.

10. Księgarnie prowadzące sprzedaż książek Wydawnictwa Harcerskiego będą zobowiązane do:

- a) przyjmowania i realizowania bezpośrednich i pocztowych zamówień odbiorców na wszystkie książki Wydawnictwa Harcerskiego, których brak jest w księgarskach, lecz które figurują w dysponencji „Składnicy Księgarskiej”;
 - b) udzielania odbiorcom wyczerpujących informacji o książkach Wydawnictwa Harcerskiego;
 - c) udzielania przedstawicielom Wydawnictwa Harcerskiego informacji dotyczących stanu ilościowego tytułów Wydawnictwa Harcerskiego, kształtowania się sprzedaży, realizacji zamówień przez „Składnicę Księgarską”, opinii i uwag odbiorców o książkach Wydawnictwa Harcerskiego itp.;
 - d) rozporządzania w sposób jak najbardziej celowy i właściwy nadsylnych przez Wydawnictwo Harcerskie materiałów reklamowych;
 - e) ekspozycjonowania książek Wydawnictwa Harcerskiego w witrzynach i wewnątrz księgarni.
11. Porozumienie niniejsze zostaje zawarte na czas nieograniczony z mocą obowiązującą od dnia 1 listopada 1960 r. z prawem wypowiedzenia przez każdą ze stron w formie pisemnej na 3 miesiące, licząc od ostatniego dnia miesiąca, w którym pismo polecone zostało wysłane.
12. Wszelkie zmiany i uzupełnienia niniejszego porozumienia wymagają pisemnej zgody każdej ze stron.

13. Wydawnictwo Harcerskie i Przedsiębiorstwa Państwowe „Dom Książki” przystąpiła do zawarcia umów wg załączonego ramowego wzoru, który stanowi integralną część niniejszego porozumienia.

Dyrektor Centrali Księgarstwa
„Dom Książki”
(—) K. Majerowicz

Prosimy druhów instruktorów i drużynowych o nawiązanie stałego kontaktu z Kierownikami Księgarń „Domu Książki” i wspólnie rozpoczęcie popularyzacji książki harcerskiej.

Województwo Katowickie:

Katowice, ul. Dworcowa 9
Katowice-Szopienice, ul. Oświęcimska 16
Tychy, Plac Bieruta 34, Osiedle B
Mikolów, Rynek 18
Bielsko-Biala, ul. Lenina 9
Czechowice, ul. Kolejowa 170
Cieszyn, ul. Armii Czerwonej 3
Skoczów, ul. Bielska 13
Ustrów, ul. 22 Lipca 65
Wisła, Centrum 1006
Pszczyna, ul. Piastowska 1
Bytom, ul. Janty 18
Lubliniec, pl. K. Miarki 10
Dobrodzień, pl. Wolności 2
Tarnowskie Góry, Rynek 5
Piekary Śląskie, ul. K. Marksa 6
Wirek, ul. Sienkiewicza 10
Świętochłowice, ul. Armii Czerwonej 1
Siemianowice, ul. Świerczkiewskiego 1
Chorzów, ul. Wolności 10
Częstochowa, Aleja NMP 23
Kłobuck, ul. Szałasza 17
Zawiercie, ul. Dąbca 17
Zabrze, ul. Powstańców 2
Gliwice, ul. Zwycięstwa 47
Gliwice, ul. Zwycięstwa 17
Rybnik, ul. Zamkowa 8
Wodzisław, ul. Dworcowa 1
Mysłowice, ul. Grunwaldzka 11
Będzin, ul. Koliągaja 21
Dąbrowa Górnicza, ul. Sobieskiego 17
Sosnowiec, ul. Czerwonego Zagłębia 23

Lódź — miasto

Lódź, ul. Piotrkowska 193

Województwo Lubelskie

Lublin, ul. Krakowskiej Przedmieście 68
Biała Podlaska, pl. Wolności 23
Chełm Lub., ul. Lubelska 30
Hrubieszów, pl. Wolności 17
Krasnystaw, ul. 1-go Maja 1
Puławy, ul. Zwycięstwa 35
Zamość, ul. Żeromskiego 3

14. Porozumienie niniejsze zostało sporządzone w dwóch jednorodnych egzemplarzach, z których jeden otrzymuje Wydawnictwo Harcerskie, a drugi — Centrala Księgarstwa „Dom Książki”.

Dyrektor Wydawnictwa
(—) Jan Kinast

A oto pierwszy wykaz księgarń „Domu Książki”, które już zostały zgłoszone, że są zobowiązane do sprzedaży książki harcerskiej:

Województwo Opolskie

Opole, ul. Katedralna 10
Krapkowice, ul. Opolska 1
Racibórz, Rynek 11
Nysa, ul. Krzywoustego 23
Brzeg, Rynek 2
Głubczyce, ul. Kochanowskiego 10
Grodzów, ul. Warszawska 10
Kluczbork, ul. Bieruta 24
Koźle, ul. Armii Czerwonej 17
Namysłów, Rynek 1
Niemodlin, Gen. Zawadzkiego 26
Olesno, ul. Piłska 19
Prudnik, ul. Bojowników 15
Strzelce Op., ul. Woj. Polskiego 1

Województwo Poznańskie

Poznań, ul. Marcinkowskiego 21
Poznań, ul. 27 Grudnia 23
Gniezno, ul. Chrobrego 39
Kalisz, ul. Śródmiejska 14
Krotoszyn, Rynek 2
Leszno, Rynek 8
Ostrów, ul. Świerczewskiego 6

Województwo Rzeszowskie

Rzeszów, ul. Kościuszki 3
Jarosław, ul. Grunwaldzka 22
Przemysł, ul. Mickiewicza 2
Debica, pl. Zwycięstwa
Krosno, ul. Ordynacka 6
Gorlice, pl. Armii Czerwonej
Mielec, ul. Mickiewicza 5
Sanok, ul. Świerczewskiego
Jasło, ul. Kościuszki 6

Wrocław — miasto

Wrocław, Rynek 60

Wykaz dalszych zgłoszonych księgarń „Domu Książki” ogłosimy w następnym numerze.

O wszelkich trudnościach we współpracy z księgarniami prosimy sygnalizować bezpośrednio do Wydawnictwa. Nasz adres: Warszawa, ul. Konopnickiej 6.

WYDAWNICTWO HARCERSKIE

SPECJALNIE DLA DRUŻYNOWYCH!

napisał Jacek Kuroń
książkę pt. UWAGA — ZESPÓŁ!

S. 180, zł 9,00

Autor w książce zajmuje się problemami związanymi z warsztatem świadomego wychowawcy, tak istotnymi dla każdego drużynowego.

Szukajcie jej w składnicach CSH i księgarniach „Domu Książki”.
Czy w swojej pracy w drużynie korzystacie z książeczek z serii „ZROB TO SAM”?
Dotychczas ukazały się:

R. Czajkowski: FOTOGRAFUJEMY POD WODĄ
Z. Dąbrowski: MÓJ ROWER
A. Glass: JAK BUDOWAĆ RAKIETY
A. Glass: LATAWCE
K. Hanulak: DINGHY ZA TRZY GROSZE
W. Kozak: ELEKTRYCZNA RĘKA
J. Kunkel: BUDUJEMY APARAT FOTOGRAFICZNY
B. Kuźmiński: JAK OPRAWIAĆ KSIĄŻKI
A. Marks: Z LORNETKI — TELESKOP
J. Węgrzynowicz: SŁYSZYMY — NIESŁYSZALNIE..

Cena każdej broszurki zł 3,50

Dalsze tytuły w przygotowaniu

Do nabycia w kioskach „Ruch”, składnicach CSH i księgarniach „Domu Książki”,
Polecacie broszurki z serii „Zrób to sam” — młodzieży!

NADAWCA:

D R U K

(nazwisko)

miejsce
na znaczek
za 20 gr

(imię)

(poczta)

(miejscowość)

WYDAWNICTWO HARCERSKIE

WARSZAWA
ul. Konopnickiej 6

(ulica i numer domu)

(powiat)

(województwo)

KSIAŻKI DLA DRUŻYNOWYCH

P. Burchard: TROPAMI FOLKLORU.	S. 156,	zł 8,50
W. Chotomska: PRZEBIERAŃCY. (Nasze ogniska. Cz. 3).	S. 136,	zł 10,00
KRAMIK ROZMAITOŚCI. (Nasze ogniska. Cz. 2).	S. 154,	zł 10,00
J. Kuroń: UWAGA — ZESPÓŁ!	S. 180,	zł 9,00
NAŚLADOWNICTWO DOZWOLONE.	S. 196,	zł 12,80
S. Sosnowski: Z KSIAŻKĄ DO LUDZI.	S. 160,	zł 9,00
WALTEROWCY.	S. 144,	zł 10,00
ZBIÓR REGULAMINÓW ZHP. Cz. 1.	S. 398,	zł 18,00

Szukajcie w składnicach CSH, księgarniach „Domu Książki“ i kioskach „Ruchu“ na terenie całego kraju.

KSIAŻKI DLA ZASTĘPOWYCH!

M. Dańkowska: BŁĘKITNY KRZYŻ	S. 76,	zł 4,60
E. Dziębowska, J. Dargiel: ŚPIEWNIK ZASTĘPOWEGO	S. 414,	zł 20,00
B. Gajdeczkowa, P. Rządca: CHATA ROBINSONA	S. 76,	zł 4,60
B. Gajdeczkowa, P. Rządca: UWAGA! BAKTERIA!	S. 76,	zł 4,00
P. Rządca, J. Stykowski: ZASTĘP MARSZ!	S. 72,	zł 4,90
J. Stykowski: PALI SIĘ!	S. 76,	zł 4,60

Szukajcie w składnicach CSH, księgarniach „Domu Książki“ i kioskach „Ruchu“ na terenie całego kraju.

ZAMAWIAM ZA ZALICZENIEM POCZTOWYM NASTĘPUJĄCE KSIAŻKI:

Ilość egz.	Autor	Cena
------------	-------	------

Koszty przesyłki i zaliczenia proszę doliczyć do rachunku.
Przesyłkę wykupię zaraz po jej nadejściu.

.....
(miejscowość i data)

.....
(podpis zamawiającego)

Wydaje: Naczelna Rada Harcerska. Redaguje i kolportaż prowadzi Wydawnictwo Harcerskie.

Adres redakcji: Warszawa, ulica Konopnickiej 6.

Nakład 15.000. Papier druk. gaz. 50 g 61 × 86 cm. Cena numeru zł 3.50.

Zakłady Graficzne RSW „Prasa“, Warszawa ul. Smolna 12. Zam. 1328. C-33.